

**Vyhodnotenie činnosti
a rozboru hospodárenia
Hornonitrianskej knižnice v Prievidzi**

za rok 2013

Prievidza január 2014

Identifikácia organizácie:

Hornonitrianska knižnica v Prievidzi

Adresa: Hviezdoslavova 3, 971 01 Prievidza
Forma hospodárenia: príspevková organizácia

Zriaďovateľ: Trenčiansky samosprávny kraj, Trenčín

Kontakty pracovísk knižnice:

www: <http://www.hnkpd.sk>
Telefón: riaditeľka: 046/542 72 96; silvia.mysiakova@hnkpd.tsk.sk
sekretariát: 046/542 19 22; viera.masarykova@hnkpd.tsk.sk
metodika: 046/542 72 98; adriana.langerova@hnkpd.tsk.sk
ekonóm: 046/542 72 98; marian.dvorsky@hnkpd.tsk.sk
Fax: 046/542 72 98
e-mail: hnkpd@hnkpd.tsk.sk

Ďalšie kontakty:

- ♦ Oddelenie pre dospelých čitateľov a pre deti a mládež do 15 rokov
Záhradnícka 21, Prievidza Tel.: 046/542 22 29
e-mail: detskepd@hnkpd.tsk.sk; zahradnicka@hnkpd.tsk.sk
- ♦ Oddelenie odbornej literatúry a úsek bibliografie a regionálnej literatúry
Košovská cesta 9, Prievidza Tel.: 046/542 25 38
e-mail: kosovska@hnkpd.tsk.sk; bibliograf.region@hnkpd.tsk.sk;

Obsah

ÚVOD	4
I. PLNENIE HLAVNÝCH ÚLOH	6
1) Riadenie knižnice a rozvoj ľudských zdrojov.....	6
2) Odborné aktivity knižnice	8
3) Celoregionálne úlohy	8
4) Zamestnanci knižnice	8
II. HLAVNÉ UKAZOVATELE ČINNOSTI.....	9
1) Knižničné fondy	9
2) Knižnično-informačné služby	12
3) Bibliografická a informačná činnosť	15
4) Edičná a publikačná činnosť	16
5) Metodická a prieskumová činnosť	17
6) Automatizácia knižnično-informačných činností	18
7) Kultúrno-vzdelávacie podujatia	18
8) Činnosť K-2000	28
9) Tabuľka základných štatistických ukazovateľov	29
III. ROZBORY HOSPODÁRENIA.....	30

Sponzori knižnice v roku 2013:

Nadácia Baňa pre zdravie, vzdelanie, kultúru a šport regiónu,

Nestlé Slovensko, s.r.o.,

Miestny odbor Matice slovenskej v Prievidzi

Literama.sk - internetové kníhkupectvo

Medex Slovakia s.r.o. -perníkové výrobky

Mesto Prievidza

V roku 2013 bolo završené obdobie platnosti Stratégie rozvoja slovenského knihovníctva na roky 2008-2013. Boli pomenované problémy pri jej plnení. Na všetkých odborných knihovníckych podujatiach sa hovorilo o tvorbe novej stratégie rozvoja knižníc na roky 2014-2020. Čoraz viac sa do popredia dostáva úloha knižníc pri zabezpečovaní čitateľskej a informačnej gramotnosti. Výraznejšie, ako v minulosti, sa menili aj postoje a chápanie kultúry, ktorá už prestáva byť ponímaná iba ako nadstavba, iba ako sektor, ktorý nevytvára, ale iba spotrebovávajú finančné prostriedky. Je nespochybniteľné, že prínos kultúry nemožno zmerať okamžitým finančným prínosom, ale možno vymenovať množstvo oblastí, v ktorých je pre spoločnosť nenahraditeľná. Plní funkciu výchovno-vzdelávaciu, sociálnu, integračnú, reprezentačnú, aktívne sa zapája do prevencie kriminality, narkománie, neznášanlivosti. Regionálna kultúra prezentuje jedinečnosti regiónov, ich prírodných krás, osobností a udalostí. Je sprostredkovateľom vzájomného poznania a pochopenia ľudí rôznych etník a národností. Kultúra podnecuje tvorivosť a kreativitu, podporuje medzikultúrny dialóg. Kultúra má veľký potenciál v rozvoji inovácií pre budúcnosť, má nezastupiteľné miesto aj ako sprostredkovateľ národnej hrdosti a národnej identity.

Kľúčovú pozíciu pri plnení poslania knižnice zohrávajú jej pracovníci. Ich prístup k práci, profesionalita, ochota akceptovať nové postupy a rozvíjať nové aktivity, je veľkou devízou do budúcnosti knižnice. Vyspelosť, zodpovednosť, dodržiavanie etiky povolania a odbornosť kolektívu pomáha nielen dosahovať stanovené ciele, budovať dôveru u používateľov, ale vytvára aj priestor pre vedenie knižnice hľadať mimorozpočtové zdroje, písať projekty a žiadosti o granty. V roku 2013 sme mali podporených päť projektov v Dotačnom systéme MK SR sumou 14 080,00 Eur, 251,00 Eur za kultúrne poukazy, 200,00 Eur sme získali z Nadácie Bane pre zdravie, vzdelanie, kultúru a šport, 30,00 Eur bola odmena za tretie miesto v celoslovenskom projekte „Les ukrytý v knihe“ a 131,17 Eur sme získali ako člen OZ K-2000 z 2% podielu dane z príjmu FO. V roku 2013 bol spracovaný projekt Regionálne cennosti, ktorý knižnica predložila v rámci Cezhraničnej spolupráce ČR-SR, fond mikroprojektov. Je predpoklad, že bude podporený sumou 17 220,40 Eur. **Celkove sme získali 31 912,57 Eur.**

ÚVOD

V Koncepcii rozvoja HNK v Prievidzi sme si stanovili viaceré priority:

1. **Prácu s knihou** zamerať na rozvoj čitateľskej gramotnosti a zážitkového čítania, zapájať sa do celoslovenských aktivít knižníc, vyvinúť maximálne úsilie o zlepšenie materiálneho zabezpečenia aktivít prostredníctvom grantových a sponzorských financií. Vychádzali sme z dobrých skúseností predchádzajúcich rokov, pretože už sme mali overené, že zaujímavé akcie, predovšetkým pre deti, znamenajú odraz v dosiahnutých základných ukazovateľoch. Tento fakt potvrdzujú aj čísla výpožičiek, čitateľov a návštevníkov oddelenia pre deti v roku 2013. V motivácii k návšteve knižnice nám úspešne pomohol rekordný počet spisovateľov, ilustrátorov a ostatných tvorcov kníh, ktorí knižnicu v roku 2013 navštívili.

V rámci Dní detskej knihy to boli:

- Spisovatelia – *Július Balco, Roman Brat, Marta Hlušíková, Peter Karpinský, Karol Krčmár, Ján Milčák, Toňa Revajová, Paula Sabolová, Ivan Szabó, Juraj Šebesta a Jana Šimulčíková.*
- Ilustrátori – *Juraj Martiška, Miroslav Regitko, Daniela Zacharová.*

Prekladateľka, redaktorka a literárna vedkyňa *Ľubica Kepštová*, redaktorka a bibliografka *Eva Hornišová*, propagátor čítania a detských kníh *Tibor Hujdič*, prezidentka slovenskej sekcie IBBY, vysokoškolská pedagogička a literárna vedkyňa *Timotea Vráblová*, bibliografka a vedúca oddelenia knižnej kultúry a sekretariátu Medzinárodnej únie pre detskú knihu *Eva Cíferská*, riaditeľ Medzinárodného domu umenia BIBIANA *Peter Trvdoň* a jeho asistentka *Margita Leskovská*, psychoterapeutka, odborníčka z oblasti pôsobenia literatúry a čítania na psychický vývin dieťaťa zo Švédska *Gunilla Ekman*, vedúca sekretariátu Bienále animácií Bratislava (BAB) *Katarína Minichová*, vedúci Ateliéru animovanej tvorby na Filmovej a televíznej fakulte VŠMU v Bratislave *František Jurišič*.

Regionálne osobnosti:

- Kunsthistorička *Barbora Matáková*, knihovník a archivár Zámku Bojnice *Erik Kližan*, herci Divadla A a Divadla Shanti pod vedením *Vojtecha Bartka* a *Vierey Marsinovej*, folkloristi *Barbora Bročková*, *Marek Leporis* a *Maxim Rozenberg*.

V rámci projektu **Dotyk rozprávky to boli:**

- Autorka a interpretka piesní pre deti *Miriám Králová*, český ilustrátor, výtvarník a grafik *Adolf Dudek*, prírodovedec, ochranca prírody a autor rozprávok o zvieratách a prírode *Miroslav Saniga*, propagátor kníh pre deti a autor dramatinovaného čítania *Tibor Hujdič*, český rozprávač príbehov *Martin Hak*, regionálna spisovateľka *Lenka Gahérová*, autorka povestí a príbehov zo slovenských regiónov *Katarína Mikolášová*, autorka spoločenských románov *Lena Riečanská*, prozaik, televízny a filmový scenárista, rozhlasový dramatik a publicista *Anton Baláž*.

V rámci celoslovenského projektu **Literatúra na cestách** prišli na besedu *Jozef Banáš*, *Marek Mittaš* a *Rastislav Piško*.

Svoju knihu *Neboj sa!* a iné HORORozprávky predstavili jej autor *Igor Válek* a riaditeľka vydavateľstva Trio Publishing *Magdaléna Fazekašová*. Knihu príbehov z ríše hmyzu *O Kvetuške* a fúzačovi deťom priblížila jej autorka *Jitka Vítová* a riaditeľka pražského vydavateľstva Thovt *Radana Sedláčková*. Verejnosť mala možnosť stretnúť sa tiež s kineziologičkou *Martinou Klesniakovou* a regionálnou poetkou *Vladenu Teslíkovou*. Krstu knihy *Lenky Gahérovej V Pekle* sa neplače sa zúčastnil aj *Pavel Hírax Baričák*. Podujatia projektu *Les ukrytý v knihe*, okrem lesnej pedagogičky *Petry Jankejovej*, viedla aj včelárka a fytoinšpektorka prievidskej pobočky ÚKSÚP *Magdaléna Lukáňová*.

V roku 2013 sa za účasti vymenovaných 56-tich osobností konalo 50 besied, ktorých sa zúčastnilo až 2 332 záujemcov z radov žiakov, študentov a verejnosti.

2. Ďalšou oblasťou našich aktivít boli **snahy o získanie mimorozpočtových zdrojov** na zabezpečenie nákupu knižných fondov, zlepšenie technického vybavenia knižnice, materiálneho zabezpečenia podujatí a pod. Tento cieľ sme naplnili realizáciou piatich podporených projektov, ktoré boli v roku 2013 podporené z dotácie Ministerstva kultúry SR. Boli to projekty: *Dni detskej knihy 2013* – 2 500,00 Eur, *Bibliobox* – 5 700,00 Eur, *Knihy pre oddych a vzdelávanie* – 4 500,00 Eur, *Dotyk rozprávky* – 1 000,00 Eur a *Medzinárodná prehliadka knižničných podujatí pre deti* – 380,00 Eur (vyčerpaných 302,43 Eur), 251,00 KP. Celkove sme z Dotačného systému MK SR získali **14 253,43 Eur**.

Do Dotačného systému MK SR sme v decembri 2013 spracovali a zaslali deväť projektov na rok 2014:

- **Náučná literatúra – dôležitá súčasť vzdelávania.** Hlavným cieľom projektu bude zlepšenie nákupu náučnej, populárno-náučnej literatúry, vysokoškolských učebníc a skript v roku 2014.
Rozpočet projektu - 15 000.- Eur so sumou spolufinancovania 750.- Eur.
Až tri projekty boli spracované do podprogramu 2.1 *Knižnice a knižničná činnosť*:
- **Knížné hody 2014.** Hlavné aktivity podujatia budú vychádzať zo šumperského projektu *Město čte knihu*. U nás to bude čítanie na radnici, čítanie v knižnici a pred knižnicou, dramatizácia *Rozprávky o oslíkovi*, stretnutie s jej autorom a ilustrátorom.
Rozpočet projektu - 1 100.- Eur so sumou spolufinancovania 55.- Eur.
- **Bibliobox** - jeden knižnica získala už v roku 2013, ktorý bol umiestnený pred budovou knižnice na Záhradníckej ulici, v roku 2014 chceme bibliobox získať aj pre oddelenie odbornej a regionálnej literatúry na Košovskú cestu 9.
Rozpočet projektu - 5 000.- Eur so sumou spolufinancovania 250.- Eur.
- **Počítače, snímače čiarového kódu a scanner.** Cieľom tohto projektu bude zlepšenie technického vybavenia knižnice.
Rozpočet projektu - 3 100.- Eur so sumou spolufinancovania 155.- Eur.

Do programu 4 Umenie, podprogram 4.5.6 *Literatúra a knižná kultúra* sme predložili štyri projekty:

- **Magický svet kníh.** Projekt sme spracovávali s cieľom finančne zabezpečiť autorské stretnutia tvorcov kníh s čitateľmi aj v roku 2014.
Rozpočet projektu - 1 460.- Eur so sumou spolufinancovania 73.- Eur.
- **Literárna jar Ondreja Čiliaka.** Súťaž chceme v roku 2014 venovať nielen spomienkam na básnika Ondreja Čiliaka, ale aj odkazu a obrazu Ľudovíta Štúra, ako básnika a spisovateľa.
Rozpočet projektu - 900.- Eur so sumou spolufinancovania 45.- Eur.
- **Ondrej Čiliak: Odídem za svetlom.** Ondrej Čiliak zanechal v rukopise viac ako 40 básní, ktoré knižnica chce vydať v samostatnej zbierke.
Rozpočet projektu - 3 620.- Eur so sumou spolufinancovania 181.- Eur.

- **Svet českej detskej knihy.** Hlavným cieľom projektu bude opätovne umožniť deťom spoznať autorov českej literatúry pre deti, ilustrátorov, autorov komixov, vypočuť si zhudobnené básničky, zdramatizované texty. Chceli by sme predstaviť autorskú tvorbu Miloša Kratochvíla, Petry Braunovej, Ivony Březinovej, Ivy Procházkovej, ilustrácie Markéty Vydrovej, zhudobnené básničky pre najmenších v podaní Daniela Vydry.

Rozpočet projektu - 1 400.- Eur so sumou spolufinancovania 70.- Eur.

Do programu 5 Pro Slovakia, podprogram 5.2 *Mobilita umelcov a kultúrnych pracovníkov, medzinárodná spolupráca v oblasti kultúry* sme spracovali jeden projekt.

- **„Hradištské sluníčko“** – hlavným cieľom rovnomeného festivalu, ktorý už od roku 2002 pripravuje Knihovna Bedřicha Beneše Buchlovana v Uherskom Hradišti, je ukázať krásu čítaného aj hovoreného slova, predstaviť množstvo aktivít súvisiacich s rozprávkami pre deti, príbehmi a básničkami. Cieľom nášho projektu je finančne zabezpečiť účasť minimálne troch zamestnancov HNK na tomto festivale.

Rozpočet projektu – 340.- Eur so sumou spolufinancovania 17.- Eur.

Spolu bolo do Dotačného systému Ministerstva kultúry SR spracovaných 9 projektov s rozpočtom 31 920.- Eur, z toho výška finančnej spoluúčasti predstavuje 1 596.- Eur, výška požadovanej dotácie 30 324.- Eur.

- 3. Aktivity na propagáciu knižnice, jej fondov a služieb.** Reálne sme tieto ciele naplnili tým, že sme sa zapojili do viacerých celoslovenských aktivít, napr. Noc v knižnici s Andersenom, Deň ľudovej rozprávky, Čítajme si, Týždeň slovenských knižníc, Les ukrytý v knihe, súťažná prehliadka podujatí pre deti v Bratislave a mnoho ďalších. Účasť v celoslovenských aktivitách bola pre nás prínosom po viacerých stránkach. Zviditeľnili sme našu knižnicu, získali sme nové skúsenosti. Zapojením sa do rôznych celoslovenských súťažných projektov sme mali možnosť bezprostredného porovnania úrovne našej práce s ostatnými verejnými knižnicami Slovenska. V roku 2013 sme vydali najviac bibliografických letákov v histórii knižnice. Celkove ich bolo 34. Podrobný zoznam je uvedený v časti Edičná a publikačná činnosť knižnice. O činnosti knižnice písali nielen novinári, ale aj spisovatelia, účastníci podujatí, knihovníci. V roku 2013 sme jednotlivé aktivity prezentovali tiež na facebooku a webstránke knižnice, kde bolo uverejnených v 78 albumoch 757 fotografií. O konaní DDK a o inštalácii biblioboxu odzneli relácie v regionálnej televízii, množstvo informácií o knižnici bolo zverejnených na stránke zriaďovateľa, na stránke Ministerstva kultúry SR, na www.infolib.sk, na www.tak.doknižnice.sk, na stránke mesta a spolupracujúcich škôl.

I. Plnenie hlavných úloh

1) Riadenie knižnice a rozvoj ľudských zdrojov

a) Riadenie knižnice

Verejné knižnice sú v súčasnosti považované za centrá, ktoré poskytujú výchovné, vzdelávacie, relaxačné služby, regionálne informácie a dokumenty, umožňujú lacný a bezproblémový prístup na internet, prezentujú významné regionálne aj slovenské osobnosti, snažia sa poskytnúť zážitok. Sú komunitnými centrami, centrami sociálneho kontaktu pre niektoré skupiny obyvateľov. Hornonitrianska knižnica buduje nielen fond primárnych dokumentov, ale aj rozsiahle fondy sekundárnych dokumentov vo forme elektronických kartoték a databáz, ale aj výstrižkov článkov z periodickej tlače. Analyticky spracováva skriptá a vysokoškolské učebnice. Predovšetkým tieto sekundárne fondy prispôsobuje aktuálnym požiadavkám používateľov, zabezpečuje z nich podklady na požiadavky BIS.

V riadiacej činnosti boli akceptované príkazy a smernice zriaďovateľa, požiadavky oprávnených knižníc a iných subjektov na spracovávanie rôznych dotazníkov, ankiet, adresárov, štatistík. Spracovali sme údaje pre Súborný katalóg periodík SR a adresár knižníc. Konali sa dve pracovné porady zamestnancov knižnice, a to k technicko-organizačnému zabezpečeniu Dní detskej knihy a školenie z prípravy z civilnej ochrany a sebaochrany zamerané na mimoriadne udalosti s dôrazom na činnosť obyvateľstva po vyhlásení varovných signálov CO a poskytovanie prvej pomoci pri životohrožujúcich stavoch s praktickými ukázkami správneho postupu pri zisťovaní vitálnych funkcií a poskytovania prvej pomoci pri bezvedomí a dusení.

Počas hodnoteného obdobia, okrem tradičných partnerov, spolupracovala knižnica s viacerými subjektmi, napr. :

- Na základe dohody medzi ÚPSVaR v Prievidzi a UNI KREDIT n.o., Banská Bystrica poskytla možnosť vykonať týždennú prax absolventovi vzdelávacieho kurzu „Euromanažér“.
- Na základe dohody s ÚPSVaR v Prievidzi umožnila vykonať absolventskú prax absolventke I. stupňa VŠ.
- Knižnica uzatvorila dohodu o spolupráci s Ústavom celoživotného vzdelávania Žilinskej univerzity v Žiline na realizácii vzdelávacích aktivít v rámci štúdia na Univerzite tretieho veku v študijnom programe Zdravý životný štýl, 2. ročník.
- V auguste sa v knižnici v spolupráci so Slovenskou akademickou informačnou agentúrou, pobočka Žilina konal informačný seminár na tému Štipendiá na študijné pobyty a jazykové kurzy v zahraničí.

Boli vypracované nové smernice: č. 1/2013 Postup pri vykonávaní kontroly požitia alkoholu, psychotropných a omamných látok, č. 2/2013 Postup pri riešení pracovných úrazov, č. 3/2013 Dodatok k smernici o VO v súlade so zákonom 180/2013. Aktualizované boli tiež všetky smernice oddelenia ekonomicko-prevádzkového: Vedenie účtovníctva a postupy účtovania s prílohami: Obeh účtovných dokladov, Podpisové vzory pre obeh účtovných dokladov, Reprezentačné, propagačné a ostatné výdavky, Účtovný rozvrh. Zásady vedenia pokladne, Zásady účtovania časového rozlišovania, Zásady účtovania odhadných položiek, Majetok v správe - evidencia, oceňovanie, inventarizácia, Autoprevádzka.

Odmeňovanie zamestnancov: Zásady zaraďovania zamestnancov, Zásady používania sociálneho fondu, Zásady poskytovania cestovných náhrad a stravného zamestnancom, O finančnej kontrole.

b) Kontroly v organizácii v roku 2013

Dňa 19. júna v knižnici vykonali zamestnanci oddelenia krízového riadenia Úradu TSK kontrolu plnenia úloh a opatrení stanovených § 16 zákona č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane. Kontrolná skupina v zložení Ing. Ľubica Držková, Ing. Tibor Szűcs a Ing. Marián Pavlásek konštatovala, že HNK úlohy a opatrenia z oblasti CO plní a riadi sa usmerneniami oddelenia krízového riadenia TSK.

c) Vzdelávanie zamestnancov

Zamestnanci knižnice sa v priebehu roka zúčastnili nasledovných vzdelávacích a iných odborných podujatí:

- Porada bibliografov v Trenčíne – 2 zamestnanci
- Porada ku Dňom detskej knihy - 3 zamestnanci
- Valné zhromaždenie SAK, seminár – 3 zamestnanci
- Stretnutie literátov Trenčianskeho kraja – 1 zamestnanec
- Benchmarking a porada metodikov k štatistike – 1 zamestnanec
- Seminár „ Na počiatku bolo slovo“ – 1 zamestnanec
- Komplexný rozbor činnosti knižníc Trenčianskeho kraja – 2 zamestnanci
- Školenie bibliografov – Regio – 2 zamestnanci
- Porada riaditeľov – 1 zamestnanec
- Seminár k EIZ – 1 zamestnanec
- Celoslovenské vyhodnotenie projektu „Les ukrytý v knihe“ – 3 zamestnanci
- Fond mikroprojektov – 1 zamestnanec
- Stretnutie so zástupcami cezhraničného partnera mikroprojektu – 1 zamestnanec
- Súťažná prehliadka knižničných podujatí - 2 zamestnanci
- Ľ. V. Rizner seminár a spomienková slávnosť – 2 zamestnanci
- Seminár – výskum hudobných tém - 1 zamestnanec
- Ochrana osobných údajov – 2 zamestnanci
- Medzinárodná prehliadka podujatí pre deti - 4 zamestnanci
- Efektívne štúdium v databáze EBSCO – 1 zamestnanec
- Múzy nás spájajú – 1 zamestnanec
- Ročná uzávierka 2013 – 1 zamestnanec
- Seminár: Profesia knihovník – 1 zamestnanec
- Porada riaditeľov – 1 zamestnanec
- Valné zhromaždenie SSK – 2 zamestnanci
- Seminár k mikroprojektom – 2 zamestnanci

2) Odborné aktivity Hornonitrianskej knižnice

V súlade so zákonom 183/2000 Z. z. o knižniciach, ako aj so zriaďovacou listinou, **knižnica plnila svoje základné poslanie, ktoré sa odrazilo predovšetkým v snahách o zabezpečenie:**

- Dostatku **univerzálneho fondu dokumentov** pre rôznorodé spektrum používateľov s ohľadom na rovnosť prístupu k informáciám a informačným prameňom pre všetky skupiny obyvateľov.
- **Neobmedzeného a finančne nenáročného prístupu na internet** pre všetkých občanov. Túto úlohu naša knižnica plnila ako účastník celoslovenského projektu Informatizácia Slovenska - verejný internet v knižniciach SR.
- **Možnosti prezentácie knižnice prostredníctvom vlastnej webstránky**, ako aj možnosti sprístupňovať fondy prostredníctvom **on-line katalógov**.
- **Prípravy výchovno-vzdelávacích a zábavných podujatí**, ktorých sme v roku 2013 pripravili 372, čo predstavuje 1,91 podujatia na jeden deň školského vyučovania. Podujatí sa zúčastnilo 8 383 účastníkov. Z celkového počtu bolo 64 podujatí informačnej výchovy. Podrobnejší prehľad KVČ je v časti 7 Kultúrno-vzdelávacie podujatia.
- **Zisku mimorozpočtových a sponzorských zdrojov**. Konkrétne aktivity a zisk financií je rozpísaný v úvode.

3) Celoregionálne úlohy Hornonitrianskej knižnice

a) V oblasti bibliografie

Základné zameranie bibliografickej činnosti vo vzťahu k regiónu horného Ponitria (okresy Prievidza a Partizánske) zostalo nezmenené - priebežne registrovať regionaliká zo všetkých dostupných dokumentov, postupne retro spracovávať fond výstrižkov a článkov zo všetkých periodík vo fonde úseku regionálnej literatúry a bibliografie do elektronickej databázy, naďalej budovať databázu regionálnych osobností a vydávať regionálnu ročenku spracovanej článkovej produkcie v elektronickej podobe.

b) V oblasti metodiky

Ciele a rozsah metodickej činnosti a pomoci zo strany Hornonitrianskej knižnice voči 51 verejným knižniciam okresu Prievidza a 22 okresu Partizánske sa nezmenili. Metodická pôsobnosť zahŕňala poradenskú a konzultačnú činnosť, spracovanie štatistických ukazovateľov výkonov týchto knižníc, prípravu vzdelávacích podujatí pre knihovníkov verejných knižníc, pomoc pri revíziách fondov a spracovaní záverov revízií v súlade s platnými právnymi úpravami, pomoc pri príprave a registrácii projektov do Dotačného systému Ministerstva kultúry SR na rok 2014 a pod. Jednou z najdôležitejších úloh metodiky bolo spracovávanie štatistiky, a to nielen o činnosti verejných knižníc okresov Prievidza a Partizánske, ale predovšetkým o činnosti Hornonitrianskej knižnice. Úplné a prehľadné číselné ukazovatele, ich porovnanie s predchádzajúcim obdobím, prognózy ich vývoja v budúcnosti sú nevyhnutné pre efektívne riadenie knižnice, dôležité sú pre propagáciu knižničných služieb v prostredí, v ktorom knižnica pôsobí. Sú potrebné pre zriaďovateľa, predstaviteľov samosprávy, médiá aj širokú verejnosť. Štatistiky zachytávajú úspechy knižnice, pomenúvajú slabšie miesta, odhaľujú chyby, nesprávne interpretácie údajov.

4) Zamestnanci knižnice

1) Fyzické osoby 21 úväzky 19,1

P.č.	Meno, priezvisko, titul	vzdel.	pracovné zaradenie	odd.
1.	Mgr. Silvia Myšiaková	VŠ	riaditeľka	
2.	Božena Blaháčová	ÚSO	vedúca oddelenia KIS	KIS
3.	Ing. Marian Dvorský	VŠ	ekonóm	E-P
4.	Kamila Gromová		upratovačka (0,5 úväzku)	E-P

5.	Jana Hanková	ÚSO	knihovníčka	MaSF
6.	Silvia Kupcová	ÚSO	knihovníčka	KIS
7.	Eva Kurbelová	ÚSO	knihovníčka	KIS
8.	Ing. Adriana Langerová	VŠ	metodička a ved. odd. MaSF	MaSF
9.	Ivana Malá	ÚSO	knihovníčka	KIS
10.	Ing. Viera Masaryková	VŠ	odborný referent	E-P
11.	Magdaléna Matiašková	ÚSO	knihovníčka	KIS
12.	Marta Páleschová	ÚSO	knihovníčka (0,7 úväzku)	KIS
13.	Pavol Baniar	ÚSO	informatik, kurič (0,8 úväzku)	MaSF
14.	Milan Richter		vodič, údržbár	E-P
15.	Mgr. Vanda Rozenbergová	VŠ	bibliografka (0,8 úväzku)	MaSF
16.	Agnesa Šenitková	ÚSO	knihovníčka	KIS
17.	Lenka Štetiarová	ÚSO	knihovníčka	KIS
18.	Beata Vavříková	ÚSO	knihovníčka (0,8 úväzku)	MaSF
19.	Andrea Veterníková		upratovačka (0,5 úväzku)	E-P
20.	Gabriela Vidová	ÚSO	knihovníčka	KIS
21.	Zuzana Vyšňovská	ÚSO	knihovníčka	KIS

Vysvetlivky: KIS - oddelenie knižnično-informačných služieb
MaSF - oddelenie metodiky a spracovania fondov
E-P - oddelenie ekonomicko-prevádzkové

a) Zloženie vedenia

Mgr. Silvia Myšiaková - riaditeľka HNK
Božena Blaháčová - vedúca oddelenia KIS a zástupkyňa riaditeľky
Ing. Marian Dvorský - ekonóm, vedúci oddelenia E-P
Ing. Adriana Langerová - metodička a vedúca oddelenia MaSF

II. Hlavné ukazovatele činnosti

Ukazovateľ	stav k 31.12.2013	plán na rok 2013	percento plnenia
Knižničný fond	98 042	100 000	98,04
Výpožičky	190 181	189 000	100,62
Návštevníci	57 378	52 000	110,34
Čitatelia	5 821	6 100	95,43
Podujatia	372	250	148,80
Účastníci podujatí	8 383	5 200	161,21

Počet obyvateľov mesta Prievidza – 48 240. Rozsah výpožičných hodín 54 hod./týždeň.

1) Knižničné fondy

Stav fondu k 31.12.2013

Knižničný fond	k 31.12.2012	k 31.12.2013	porovnanie ±
KJ spolu	98 175	98 042	- 133
z toho knihy	97 990	97 836	- 154
z toho špec. dokum.	185	206	+ 21

a) Dopĺňovanie KF

	rok 2012	rok 2013	porovnanie ±
Prírastky spolu:	2 080 KJ	2 130 KJ	+ 50 KJ
Z toho:			
- kúpa	1 640 KJ	1 735 KJ	+ 95 KJ
- dary	422 KJ	383 KJ	+ 39 KJ
- prevody, náhrady	18 KJ	12 KJ	- 6 KJ

Za rok 2013 sme do fondu zaevidovali **2 130 KJ**, čo je o **50 KJ viac** ako za rok 2012. Z tohto počtu bolo 2 109 kníh a 21 špeciálnych dokumentov. Vzástol podiel fondu získaného kúpou, a to zo 78,85 % na 81,46 %. **Hodnota kníh, ktoré knižnica v roku 2013 získala do fondu kúpou bola 19 499,40 Eur (oproti roku 2012 nárast o 1 581,22 Eur), za knihy sme zaplatili 16 685,98 Eur (oproti roku 2012 nárast o 1 308,14 Eur), knižnica pri nákupe získala 14,43%-tný rabat.** Súčasťou nákupu informačných zdrojov bol aj nákup periodík, ktorých knižnica v roku 2013 **odoberala 154 titulov (161 exemplárov) v hodnote 4 147,57 €.** Celkove **sme informačné zdroje nakúpili za 20 833,55 Eur**, čo je o 1 622,74 € viac ako v roku 2012.

pobočka	prírastky spolu 2013	± 2012	z prírastku kúpou		z prírastku 2013	
			rok 2013	rok 2012	knihy	AV dok.
DO	975	+ 21	763	742	964	11
MO	411	- 165	338	489	406	5
SO	711	+ 192	632	405	707	4
R1 - R3	33	+ 2	2	4	32	1
spolu	2 130	+ 50	1 735	1 640	2 109	21

pobočka	prírastky kúpou / hodnota v Eurách	priemerná faktur. cena knihy /hodnota knihy	podiel na prírast. kúpu v %	podiel na výpož. v %
DO	763 / 8 495,74	9,47 / 11 13	43,98	52,21
MO	338 / 2 844,16	6,82 / 8,41	19,48	16,95
SO	632 / 8 144,01	11,37 / 12,89	36,43	30,59
R ₁ -R ₃	2 / 15,49	13,63 / 15,49	0,11	0,25
spolu	1 735/ 19 499,40	9,64 / 11,24	100,00	100,00

Vysvetlivky:

DO - odd. pre dospelých čitateľov Záhradnícka 21, Prievidza

MO- odd. pre deti a mládež Záhradnícka 21, Prievidza

SO - odd. odbornej literatúry, Košovská cesta 9, Prievidza

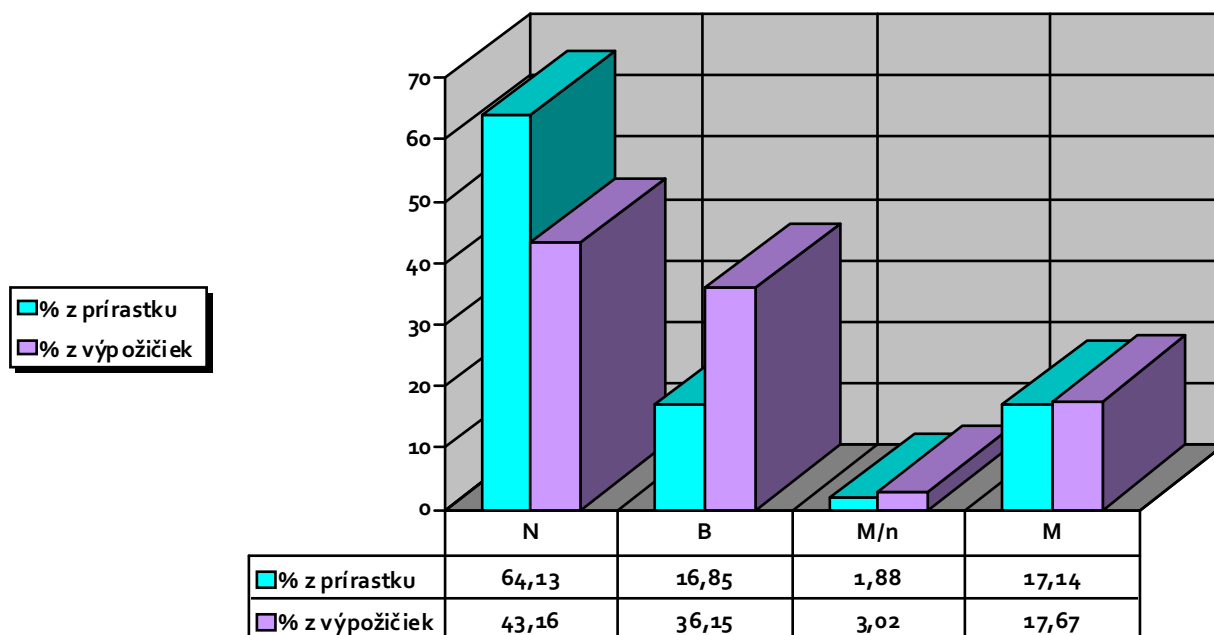
R1 - úsek regionálnej literatúry a bibliografie

R3 - ostatné odborné pracoviská ako: metodika, spracovanie fondov, riaditeľ.

Tabuľka prírastkov a finančného zabezpečenia dopĺňovania za roky 2006-2013

Rok	prírastky spolu	z toho kúpa	suma na nákup v Eur	z toho mimorozp. prostriedky/ % z kúpy	Eur na čitateľa	Eur na obyvateľa
2006	3 567 KJ	3 014	26 668,66	2 323,57 / 8,71	4,07	0,52
2007	4 244 KJ	2 988	29 241,52	0,00 / 0,00	4,36	0,57
2008	3 525 KJ	3 027	29 201,89	2 987,45 / 10,23	6,46	0,58
2009	3 386 KJ	2 826	28 878,63	4 631,98 / 16,04	5,41	0,57
2010	2 645 KJ	2 136	22 684,91	4 214,09 / 18,58	3,87	0,45

2011	2 575 KJ	2 028	21 247,50	5 084,78 / 23,93	3,50	0,43
2012	2 080 KJ	1 640	19 210,81	5 590,40 / 29,10	3,20	0,40
2013	2 130 KJ	1 735	20 833,55	4 538,00 / 21,78	3,58	0,43

Prírastky podľa tematických skupín a ich porovnanie s výpožičkami kníh z jednotlivých tematických skupín v percentách.

Z financií na nákup knižničných dokumentov bolo vynaložené 80,09 % na knihy a 19,91 % na periodiká. Výpožičky periodík tvorili 18,95 % , kníh 80,16 % a špeciálnych dokumentov 0,89 % z celkového počtu výpožičiek.

b) Spracovanie KF

Knižničný fond už od mája 2008 spracovávame v knižnično-informačnom systéme Clavius. Tento systém poskytuje čitateľom jednotnú databázu dokumentov, ktoré sa nachádzajú vo všetkých fondových inštitúciách Trenčianskeho kraja. Katalogizátorom umožňuje využívať kooperatívnu katalogizáciu, ktorá čiastočne odbúrala opakujúce sa činnosti v oblasti prírastkovania. Zamestnanci úseku odbornej správy fondov poskytovali metodickú pomoc nielen kolegom, napr.: z Považskej knižnice v Považskej Bystrici, Mestskej knižnici v Partizánskom, Knižnici Hornonitrianskeho múzea v Prievidzi, ale aj knihovníkom školských knižníc z Prievidze.

c) Ochrana KF

Do oblasti ochrany fondu môžeme zahrnúť viaceré aktivity, a to od monitorovania pracovísk knižnice systémom ochrany objektu, cez zabezpečovací systém ochrany fondu, ktorý máme nainštalovaný na všetkých pracoviskách, až po dôslednú evidenciu prírastkov, úbytkov, vypožičaných a vrátených kníh a ich balenie do ochrannej fólie. V roku 2013 sme v zmysle zákona 183/2000 Z. z. o knižniciach nemuseli vykonať revíziu žiadneho čiastkového fondu. Revízie je potrebné vykonávať, v závislosti od rozsahu knižného fondu, v pravidelných intervaloch. Rozsah fondu do 100 tisíc stanovuje revidovať ho v päťročných intervaloch, to znamená, že v roku 2014 zrevidujeme knižný fond oddelenia odbornej literatúry a úseku regionálnej literatúry, ktorý bol zrevidovaný v roku 2009. V roku 2013 bolo z fondu vyradených 2 263 kníh v celkovej hodnote 2 082,01 Eur. Najviac bolo vyradených z dôvodu opotrebovanosti, a to 1 698 v sume 1 585,24 Eur. Priemerná hodnota knihy získanej kúpou bola 11,24 Eur, priemerná hodnota vyradenej knihy bola 0,92 Eur.

2) Knižnično-informačné služby

a) Výpožičky

Počet výpožičiek, ako jeden zo základných ukazovateľov činnosti Hornonitrianskej knižnice, v roku 2013 mierne poklesol a celkovo bolo vypožičaných **190 181** dokumentov, čo je o 1 386 výpožičiek menej ako v roku 2012. Z tohto počtu bolo **152 445 kníh** (80,16%), **36 032** periodík (18,95%) a **1 704** výpožičiek špeciálnych dokumentov (0,89%).

Z hľadiska skladby výpožičiek, absenčné výpožičky predstavovali **158 666** (83,43 %), prezenčné **31 515** (16,57%) z celkového počtu.

Pre dospelých čitateľov sme zaevidovali **157 950** výpožičiek, čo je 83,05 % z celkového počtu výpožičiek. V tomto počte je zahrnutých:

65 792 výpožičiek náučnej literatúry	(34,59%)
55 104 výpožičiek beletrie	(28,97%)
35 389 výpožičiek periodík	(18,61 %)
<u>1 665</u> výpožičiek špec. dokumentov	<u>(0,88 %)</u>
157 950	(83,05%)

Čitatelia do 15 rokov si spolu vypožičali **32 231** dokumentov, čo je 16,95 % z celkového počtu výpožičiek za rok 2013. V tomto počte je zahrnutých:

4 604 výpožičiek náučnej literatúry	(2,42%)
26 945 výpožičiek krásnej literatúry	(14,17%)
643 výpožičiek periodík	(0,34 %)
<u>39</u> výpožičiek špeciálnych dok.	<u>(0,02%)</u>
32 231	(16,95%)

Temat. skupina	r. 2012	dosp. spolu	rok 2013	dospelí spolu	± porovnan.
Náučná	73 169	158 712 (82,45%)	65 792	157 950 (83,05%) (-762)	- 7 377
Beletria	54 642		55 104		+ 462
Period.	29 588		35 389		+ 5 801
Špec. dok.	1 313		1 665		+ 352
	deti spolu		deti spolu		
M/n	6 057	32 855 (17,15%)	4 604	32 231 (16,95%) (-624)	- 1 453
M	26 410		26 945		+ 535
Period.	360		643		+ 283
Špec. dok.	28		39		+ 11

Z uvedenej tabuľky vyplýva, že sa zvýšil predovšetkým počet výpožičiek periodík, ktoré tvorili 18,95 % z celkového počtu výpožičiek. Mierny nárast sme zaznamenali aj pri výpožičkách beletrie a špeciálnych dokumentov.

Výpožičky podľa tematických skupín

Typ dokumentu	2012	2013	Rozdiel ±
Krásna literatúra pre dospelých	54 642	55 104	+ 462
Náučná pre dospelých	73 169	65 792	- 7 377
Krásna literatúra pre deti	26 410	26 945	+ 535
Náučná pre deti	6 057	4 604	- 1 453
Periodiká	29 948	36 032	+ 6 084

Špeciálne dokumenty	1 341	1 704	+ 363
Spolu	191 567	190 181	- 1 386

Z nasledujúcej tabuľky, v ktorej porovnávame dosiahnuté ukazovatele so štandardami vyplýva, že štandardy v zmysle **Metodického pokynu Ministerstva kultúry SR č. MK-1669/2010-10/7472 z 1. júna 2010 k určeniu štandardov pre verejné knižnice** plníme iba v piatich ukazovateľoch. Podobná bola situácia v knižnici aj v predchádzajúcich rokoch. V štyroch ukazovateľoch sa percento plnenia štandardov oproti predchádzajúcemu roku mierne zvýšilo, v štyroch došlo k miernemu poklesu. Najhoršie zo všetkých ukazovateľov plníme stanovený štandard v nákupe literatúry, a to iba na 25 %. Od toho sa odvíja aj ukazovateľ obnovy fondu, ktorý plníme iba na necelých 51 %.

ukazovateľ	štandard	skutoč.	% plnenia 2012	% plnenia 2013	Porovn. ± v %
Počet KJ na obyv. kúpou	0,14	0,035	24,29	25,00	+ 0,71
Počet titulov periodík	150-200	154	76,67	102,67	+ 26,00
Hodnota 1 KJ v Eur	10,-	11,24	109,30	112,40	+ 3,10
PC s intern. pre verejnosť	10-12	15	125	125	0
Počet štud. miest	55-80	58	105,45	105,45	0
Počet prev. hod./týždeň	52-54	54	103,85	103,85	0
Výpožičky na ZVKČ	15 000	13 488	93,91	89,92	- 3,99
Výpožičky na obyvateľa	6-8	3,88	66,00	64,67	- 1,33
% čitateľov z počtu obyv.	14-20	12,07	88,43	86,21	- 2,22
Obrat knižného fondu	1,5-2	1,94	130,00	129,00	- 1,00
% obnovy fondu kúpou	3,5-4,5	1,77	47,71	50,57	+ 2,86

Ukazovateľ percenta čitateľov z počtu obyvateľov v HNK nemôžeme dosiahnuť aj z toho dôvodu, že na území mesta pôsobí aj samostatná mestská knižnica. Obidve knižnice však % čitateľov vykazujú zo všetkých obyvateľov mesta. Spoločne sme v roku 2013 zaevidovali 14,81 % čitateľov z počtu obyvateľov (1324+5821), čo dosahuje nižšiu úroveň štandardu. Toto percento oproti roku 2012 pokleslo o 0,64 % (HNK zaevidovala v roku 2013 o 3,14 % čitateľov menej, MsK M. Mišíka o 11,38% menej oproti roku 2012).

HNK v spolupráci so Slovenskou knižnicou pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči sprístupňovala zvukové knihy pre zrakovo znevýhodnených občanov, ktoré sme dostávali vo výmenných súboroch ako dočasné výpožičky. Zaevidovali sme 7 slabozrakých a nevidiacich čitateľov a vypožičali sme im 37 súborov zvukových kníh o rozsahu 53 kaziet. Od roku 2009 začala naša knižnica sprístupňovať zvukové knihy nielen na tradičných audiokazetách, ale aj na CD-Romoch vo formáte MP3 - 82 výpožičiek.

Literatúru, ktorú knižnica nemala vo svojom fonde, zabezpečovala svojim čitateľom prostredníctvom **medziknižničnej výpožičnej služby** - MVS. Knižnica vybavila pre používateľov HNK 186 požiadaviek na MVS z iných knižníc, z toho 11 cestou MMVS zo zahraničia. Prostredníctvom MVS vypožičala 25 knižničných dokumentov pre používateľov do iných knižníc. V roku 2013 sme vypožičali 477 regionálnych dokumentov, vybavili sme 1 047 rezervácií (- 108).

Ukazovateľ	2012	2013	Rozdiel ±
Počet BIS	2 551	1 962	- 589
Počet FI	8 706	9 075	+ 369
MP3	25	82	+ 57
MVS – elektronické	188	186	- 2
Zvukové knihy / kazety	151 / 2 504	37 / 53	- 114 / 2 451
Počet rešerší / záznamy	94 / 2 295	154 / 3 922	+ 60 / + 1 627

Na jedného obyvateľa mesta pripadlo **3,94** výpožičky a na jedného registrovaného poživateľa **31,51** výpožičiek.

Služby internetu využilo za sledované obdobie **1 081** používateľov, z toho **20** detí. Vrástol aj počet vstupov do on-line katalógu knižnice, mierny pokles nastal v údají počtu vstupov do konta. Webovú stránku knižnice navštívilo **10 445** osôb.

Knižnica umožnila na uhradenie ročného poplatku žiakom, študentom a pedagógom ZŠ a SŠ, v zmysle projektu MK SR, využívanie kultúrnych poukazov, ktorých sme získali **251 v hodnote 251,- €**.

ROK	Počet otázok (hľadanie)	Počet vstupov do katalógu		Počet vstupov do konta	
		z priestoru knižnice	z priestoru mimo knižnice	z priestoru knižnice	z priestoru mimo knižnice
2013					
Január	25740	409	2034	4	73
Február	27510	563	2388	1	84
Marec	26874	525	4183	1	64
Apríl	21736	384	6612	0	55
Máj	17688	316	6108	3	41
Jún	12798	265	4370	2	31
Júl	14875	219	4629	1	37
August	37120	140	28031	2	41
September	65434	387	51698	0	43
Október	59096	691	35465	8	80
November	44495	543	23137	1	95
December	42092	377	27809	0	79
SPOLU	395458	4819	196464	23	723
			201283		746

V porovnaní s predchádzajúcim rokom poklesol počet otázok vyhľadávaných v on-line katalógu a tiež počet vstupov do konta. Nárast zaznamenal počet vstupov do katalógu, predovšetkým z priestoru mimo knižnice aj keď predpokladáme, že údaj, ktorý bol vygenerovaný v tabuľke, predovšetkým výrazný nárast v období od septembra do decembra nezodpovedá skutočnosti. Reálne číslo pre tento údaj je cca 45 500 vstupov. Podobne sa javí aj údaj o počte vyhľadávaných otázok, ktorého reálna hodnota bude približne polovičná oproti hodnote vygenerovanej v tabuľke. Zmeny a nezrovnalosti v zobrazovaní konzultujeme s firmou Lanisus.

Prostredníctvom e-mailovej služby boli zasielané elektronické predupomienky, oznámenia o rezerváciách a pozvánky na podujatia.

Knižnica poskytovala kopírovanie častí knižničných dokumentov v priestoroch oddelení pre dospelých čitateľov na Záhradníckej ul. a odbornej literatúry na Košovskej ceste. Spektrum služieb bolo rozšírené o ďalšie možnosti – ide o prístup do databázy EBSCO. Zatiaľ sú tieto služby využívané málo, ale vyhľadávanie aj rešeršovanie v tejto databáze je prehľadnejšie a úplnejšie ako v databáze SpringerLink - 21 používateľov. **Spýtajte sa knižnice** - služba, pri ktorej využívame služby Skype, resp. ICQ je tiež využívaná menej - **14** používateľov. Tieto služby využívajú čitatelia v náučnom oddelení na Košovskej ceste 9.

b) Čitatelia a návštevníci

V roku 2013 sme zaregistrovali **5 821** používateľov, čo je o 189 čitateľov menej ako v roku 2012. Z celkového počtu čitateľov bolo 1 595 detí do 15 rokov (+ 22) a 4 226 dospelých čitateľov (-211), (2 589 v DO (-63), 1 637 v SO (- 148)). Percento čitateľov z počtu obyvateľov v roku 2013 predstavuje 12,07, čo je pokles 0,31 %. Percento čitateľov prepočítavame z celkového počtu obyvateľov mesta, a to aj napriek tomu, že tri bývalé pobočky HNK v sídliskových aglomeráciách Prievidze už od roku 2005 patria pod zriaďovateľskú pôsobnosť mesta Prievidza a spolu tvoria Mestskú knižnicu Mikuláša Mišíka v Prievidzi. Sme jediné dve knižnice na Slovensku, ktoré v sieti verejných knižníc pôsobia na území jedného mesta bez toho,

aby toto mesto malo vyčlenené mestské časti, a teda ani nemôžeme vypočítavať percento čitateľov iba z počtu obyvateľov mestskej časti, v ktorej knižnica pôsobí.

V počte dospelých čitateľov je zahrnutých **410 (- 69)** čitateľov vekovej kategórie 16-19 ročných a **7 (-5)** čitateľov slabozrakých a nevidiacich.

V roku 2013 navštívilo Hornonitriansku knižnicu **57 378 (- 2 104)** návštevníkov, z tohto počtu bolo 47 914 používateľov knižnice, 1 081 návštevníkov internetu a 8 383 návštevníkov podujatí. Služby knižnice denne **využilo 213 obyvateľov** (178 návštevníkov knižnice, 4 návštevníkov internetu a 31 účastníkov podujatia).

3) Bibliografická činnosť, dokumentačná a informačná činnosť

a) Informačná činnosť

Informačná činnosť knižnice tvorí základ individuálnej práce s čitateľom. Jej súčasťou boli nielen odpovede na bežné a jednoduché otázky čitateľov z oblasti dostupnosti dokumentov, ich identifikácie, uloženia, podmienok vypožičiavania a pod, ale predovšetkým dokumentačné a informačné zabezpečovanie rozsiahlych tematických požiadaviek. Kvalita poskytovaných služieb v tejto oblasti knižničnej práce závisí od dôslednosti a systematickosti budovania sekundárnych informačných zdrojov – katalógov a kartoték, čo je možné dosiahnuť iba systematickým excerpovaním všetkých odborných periodík, ale aj vysokoškolských učebníc a skrípt. Nemenej dôležitý je prístup knihovníkov k čitateľom, ich profesionalita, ochota a snaha pomôcť im riešiť nedostatok študijnej literatúry vyhľadáním alternatívnych informačných prameňov. V Hornonitrianskej knižnici máme s takouto službou, pri ktorej vyhľadávanie dokumentov na rozsiahle tematické požiadavky je platenou službou BIS, veľmi dobré skúsenosti a predovšetkým dobrú odozvu v hodnotení služby čitateľmi. Ťažisko informačnej činnosti je v oddelení odbornej literatúry. Medzi najvyhľadávanejšie témy za toto obdobie patrili: zamestnanosť – nezamestnanosť, podnikanie a jeho podpora, financovanie, osobnosť učiteľa, učiteľské štýly a metódy, ďalej z histórie, práva, politológie a iné.

V roku 2013 vzrástol záujem čitateľov o rešerše a vyhľadávanie literatúry na ich základe. Naše obavy, že po sprístupnení katalógu on-line na internete klesne záujem o rešerše, pretože čitatelia si ich môžu pripraviť aj sami, sa ukázali ako neopodstatnené. Väčšina čitateľov nie je natoľko zbehlá, aby si rešerše dokázali urobiť aj sami, hoci im to systém umožňuje.

Hornonitrianska knižnica vypracovala v roku 2013 **254 rešerší** (3 922 záznamov), poskytla **9 075 faktografických informácií** a **1 962 BIS**.

b) Bibliografická a dokumentačná činnosť

Úsek regionálnej literatúry a bibliografie v roku 2013 nadviazal na trend z predchádzajúceho obdobia. Zameril sa na excerpciu článkov a dopĺňanie databázy systému Clavius, budovanie albumu výstrižkov, získavanie regionálnych monografií a ostatných knižných dokumentov a na monitorovanie života v regióne. Evidujeme 29 titulov regionalík (týždenníky, mesačníky, občasníky, podnikové noviny...), ktoré sú k dispozícii čitateľom. Periodiká uchováваме zviazané aj nezviazané, všetky sú však prehľadne a primerane usporiadané. Databázu článkov v systéme Clavius sme rozšírili o 503 článkov. Album výstrižkov o 24 záznamov. Oddelenie dokumentačne zabezpečilo 111 rozsiahlych tematických požiadaviek. Zaznamenali sme menší záujem o vypracovávanie rešerší s regionálnou tematikou, pretože požiadavky na regionaliká sme zabezpečovali v prevažnej miere na počkanie. Okrem základných rešeršných, registračných, bibliografických a informačných činností bibliografka, Mgr. Vanda Rozenbergová, aktívne pracovala v porote literárnych a recitačných súťaží, ktoré knižnica organizovala, spracovávala odborné posudky ako prílohy projektov do Dotačného systému MK SR.

Odborná i laická verejnosť prejavuje stúpajúci záujem o služby úseku regionálnej literatúry, predovšetkým z radov učiteľov základných a stredných škôl a diplomantov humanitných odborov. Má na tom zásluhu aj zaradenie regionálnej výchovy do vyučovacích osnov. Osobné konzultácie vybavujeme na počkanie. Samozrejmosťou je nasmerovanie čitateľa aj na sekundárne zdroje, archívy, historikov a znalcov problematiky, s ktorými knižnica udržiava kontakt. Pokiaľ ide o tematické zameranie požiadaviek, konštantne prevláda záujem o potenciál hornej Nitry ako turistickej destinácie, čitatelia však už nie sú primárne zaujatí Bojnícami a ich okolím. Poskytli sme rozsiahle materiály o Remate, Porube, Čereňanoch, ťažbe zlata v Malinovej a Chvojnici, o unikátnom výcvikovom stredisku vysokohorskej turistiky v Kamenci pod Vtáčnikom...

V roku výročí mesta Prievidza bibliografka pripravila niekoľko článkov k témam prvá písomná zmienka a udelenie mestských výsad. Zúčastnila sa stretnutia bibliografov a metodikov knižníc Trenčianskeho kraja v Trenčíne, spolupracovala na personálnej bibliografii „Rieka príbehov Antona Baláža“. Usilujeme sa o získavanie nových obecných monografií. Svojimi umeleckými, organizačnými a literárnymi poznatkami prispela k úspešnému priebehu Dní detskej knihy v Prievidzi.

4) Edičná a publikačná činnosť

a) Edičná činnosť

1. Blaháčová, Božena: Toňa Revajová. Bibliografický leták. – Prievidza: Hornonitrianska knižnica, 2013.
2. Blaháčová, Božena: Miroslav Regitko. Bibliografický leták. – Prievidza: Hornonitrianska knižnica, 2013.
3. Blaháčová, Božena: Daniela Zacharová. Bibliografický leták. – Prievidza: Hornonitrianska knižnica, 2013.
4. Blaháčová, Božena: Tibor Hujdič. Bibliografický leták. – Prievidza: Hornonitrianska knižnica, 2013.
5. Blaháčová, Božena: Eva Cíferová. Bibliografický leták. – Prievidza: Hornonitrianska knižnica, 2013.
6. Blaháčová, Božena: Ján Milčák. Bibliografický leták. – Prievidza: Hornonitrianska knižnica, 2013.
7. Blaháčová, Božena: Paula Sabolová. Bibliografický leták. – Prievidza: Hornonitrianska knižnica, 2013.
8. Blaháčová, Božena: Juraj Šebesta. Bibliografický leták. – Prievidza: Hornonitrianska knižnica, 2013.
9. Blaháčová, Božena: Jana Šimulčíková. Bibliografický leták. – Prievidza: Hornonitrianska knižnica, 2013.
10. Blaháčová, Božena: Igor Válek, Rudolf Cigánik. Bibliografický leták. – Prievidza: Hornonitrianska knižnica, 2013.
11. Blaháčová, Božena: Karol Krčmár. Bibliografický leták. – Prievidza: Hornonitrianska knižnica, 2013.
12. Blaháčová, Božena: Lena Riečanská. Bibliografický leták. – Prievidza: Hornonitrianska knižnica, 2013.
13. Blaháčová, Božena: Lenka Gahérová. Bibliografický leták. – Prievidza: Hornonitrianska knižnica, 2013.
14. Blaháčová, Božena: Katarína Mikolášová. Bibliografický leták. – Prievidza: Hornonitrianska knižnica, 2013.
15. Blaháčová, Božena: Tibor Hujdič. Bibliografický leták. – Prievidza: Hornonitrianska knižnica, 2013.
16. Blaháčová, Božena: Rastislav Piško. Bibliografický leták. – Prievidza: Hornonitrianska knižnica, 2013.
17. Blaháčová, Božena: Marek Mittaš. Bibliografický leták. – Prievidza: Hornonitrianska knižnica, 2013.
18. Blaháčová, Božena: Jozef Banáš. Bibliografický leták. – Prievidza: Hornonitrianska knižnica, 2013.
19. Blaháčová, Božena: Jitka Vítová. Bibliografický leták. – Prievidza: Hornonitrianska knižnica, 2013.
20. Blaháčová, Božena: Martin Hak. Bibliografický leták. – Prievidza: Hornonitrianska knižnica, 2013.
21. Myšiaková, Silvia: Ivan Szabó. Bibliografický leták. – Prievidza: Hornonitrianska knižnica, 2013.
22. Myšiaková, Silvia: Peter Karpinský. Bibliografický leták. – Prievidza: Hornonitrianska knižnica, 2013.
23. Myšiaková, Silvia: Marta Hlušíková. Bibliografický leták. – Prievidza: Hornonitrianska knižnica, 2013.
24. Myšiaková, Silvia: Roman Brat. Bibliografický leták. – Prievidza: Hornonitrianska knižnica, 2013.
25. Myšiaková, Silvia: Július Balco. Bibliografický leták. – Prievidza: Hornonitrianska knižnica, 2013.
26. Myšiaková, Silvia: Gunilla Ekman. Bibliografický leták. – Prievidza: Hornonitrianska knižnica, 2013.
27. Myšiaková, Silvia: Eva Hornišová. Bibliografický leták. – Prievidza: Hornonitrianska knižnica, 2013.
28. Myšiaková, Silvia: Timotea Vráblová. Bibliografický leták. – Prievidza: Hornonitrianska knižnica, 2013.
29. Myšiaková, Silvia: Juraj Martiška. Bibliografický leták. – Prievidza: Hornonitrianska knižnica, 2013.
30. Myšiaková, Silvia: Ľubica Kepštová. Bibliografický leták. – Prievidza: Hornonitrianska knižnica, 2013.
31. Myšiaková, Silvia: Gabriela Diettelová. Bibliografický leták. – Prievidza: Hornonitrianska knižnica, 2013.
32. Myšiaková, Silvia: Peter Petic. Bibliografický leták. – Prievidza: Hornonitrianska knižnica, 2013.

33. Myšiaková Silvia: Anton Baláž: Návraty do rodného kraja. Bibliografický leták. – Prievidza: Hornonitrianska knižnica, 2013.
34. Myšiaková, Silvia: Marta Šurinová. Bibliografický leták. – Prievidza: Hornonitrianska knižnica, 2013.

Plagáty:

Vladena Teslíková, Marta Hlušiková, Karol Krčmár, Deň detí v Hornonitrianskej knižnici, Deň ľudovej rozprávky, Deň otvorených dverí, Týždeň slovenských knižníc, Bibliobox, Knižné hody, Jarné prázdniny v knižnici, Literárny karneval, Mám básničku na jazýčku, Najkrajšia povesť o Prievidzi, Noc v knižnici s Andersenom, Ja som malý remeselník (Leto v knižnici), Lena Riečanská, Miroslav Saniga, Igor Válek – Rudolf Cigánik, Dobrodružstvá s Polepetkom, Dramatizované čítanie s Mrkvičkom, Alica v krajine zázrakov, Katarína Mikolášová, Nefajčíme – kreslíme (s Adolfom Dudekom), Lenka Gahérová a TriDé z 3.D, Rieka príbehov Antona Baláža, Farbičkový koncert pre deti (Mia Králová), Martin Hak - Rozprávanie príbehov ako remeslo, Martin Hak – Jahniatko a grandí a Čo si mám počať so svojou nadváhou.

b) Publikačná činnosť

- 1) Kucman, Marián: Školáci nemusia jarné prázdniny presedieť doma. In: MY – Hornonitrianske noviny. – Roč. 9/54, (26.02.2013), č. 8, s. 7.
- 2) Kucman, Marián: Zájemcovia o písanie môžu vytvoriť povesť o Prievidzi: Autori súťažných prác budú rozdelení do troch kategórií. In: MY – Hornonitrianske noviny. – Roč. 9/54, (26.02.2013), č. 8, s. 7.
- 3) Myšiaková, Silvia: Hornonitrianska knižnica v Prievidzi oslávila významné jubileum. In: Knižnica. – ISSN 1335-7026. – Roč. 14, č. 1 (2013), s. 32-34.
- 4) Niektoré knižnice budú tento týždeň k čitateľom zhovievavé. In: MY – Hornonitrianske noviny. – Roč. 9/54, (19.03.2013), č. 11, s. 6.
- 5) Tipy na voľný čas: Hornonitrianska knižnica . Týždeň slovenských knižníc. In: MY – Hornonitrianske noviny. – Roč. 9/54, (19.03.2013), č. 11, s. 7.
- 6) Kucman, Marián: Tvorcovia kníh pricestovali za deťmi: Medzi sprievodnými podujatiami bol aj odborný seminár pre učiteľov a knihovníkov In: MY – Hornonitrianske noviny. – Roč. 9/54, (16.04.2013), č. 15, s. 6.
- 7) Igor Válek predstavil hororové rozprávky. In: MY – Hornonitrianske noviny. – Roč. 9/54, (18.06.2013), č. 24, s. 8.
- 8) Blaháčová, Božena: Čítanie trochu inak: Hornonitrianska knižnica pozýva medzi svojich čitateľov rôznych hostí. In: MY – Hornonitrianske noviny. – Roč. 9/54, (09.07.2013), č. 27, s. 8.
- 9) Szabó, Ivan: Knihovníčky so srdcom: Dni detskej knihy 2013 v Prievidzi. In: Bibiana. – Roč. 20, č. 2(2013), s. 9-16.
- 10) Dni detskej knihy 2013. In: ZIPS, - Roč., č. 2 (2013), s. 7.
- 11) Božena Blaháčová – Vanda Rozenbergová: Rieka príbehov Antona Baláža: Personálna bibliografia vydaná k 70. výročiu jeho narodenia. – Prievidza: Hornonitrianska knižnica v Prievidzi 2013. 41 s.
- 12) Gajdošík, Ján - Blaháčová, Božena: Spomienka na kňaza Jána Lepieša: *15.3.1838 - + 29.3.1886. – Prievidza: Miestny odbor Matice slovenskej Koš, Hornonitrianska knižnica v Prievidzi, 2013, nestr.
- 13) Blaháčová, Božena: Knižnica v Prievidzi kedysi a dnes. In: Prievidzský občasník. – Roč. –, č. 3 (2013), s. 25-28. 1. časť.
- 14) Blaháčová, Božena: Knižnica v Prievidzi kedysi a dnes. In: Prievidzský občasník. – Roč. –, č. 4 (2013), s. 27-29. 2. časť.

5) Metodická a prieskumová činnosť

Metodika, ktorej činnosť upravuje zákon 183/2000 Z. z. o knižniciach, zabezpečovala metodickú, poradenskú i konzultačnú činnosť pre 5 mestských a 67 verejných knižníc pôsobiach na území okresov Prievidza a Partizánske. Okrem toho bola metodická činnosť zameraná aj na regionálnu Hornonitriansku knižnicu, o činnosti ktorej metodika spracovala viaceré dokumenty, napr. dotazníky, štatistiky, porovnanie výkonov so štandardami.

V roku 2013 metodická viac pozornosti venovala základným dokumentom knižníc, ako sú zriaďovacie listiny, štatúty a evidencia knižnice v Zozname knižníc Slovenska, ktoré majú veľký vplyv na úspešnosť projektov týchto knižníc v Dotačnom systéme Ministerstva kultúry SR. Počas metodických návštev

upozornila zástupcov zriaďovateľov obecných a mestských knižníc na nutnosť dopracovať tieto základné dokumenty a povinnosť registrácie knižnice.

Počas hodnoteného obdobia bolo vykonaných 58 metodických návštev. Metodička sa podieľala na príprave odborných podujatí pre knihovníkov verejných a školských knižníc. Počas roka sa konali tri takéto podujatia.

6) Automatizácia knižnično-informačných činností

Základom úseku automatizácie knižnično-informačných činností bolo zabezpečovanie bezproblémovej prevádzky knižnično-informačného systému Clavius, komunikácia s Oddelením informatiky Trenčianskeho samosprávneho kraja, ako aj s tvorcami KIS Clavius.

V roku 2013 sme sa v tejto oblasti zamerali predovšetkým na:

- 1) Neustálu aktualizáciu www stránky knižnice. Na stránku sme počas celého roka umiestňovali upozornenia na zmeny, hlavne informácie o pripravovaných a prebiehajúcich podujatiach, plánovaných stretnutiach s významnými osobnosťami.
- 2) Poskytovanie služby „Spýtajte sa knižnice“ v oddelení odbornej a regionálnej literatúry a riešenie konečnej mailovej adresy zasielaných otázok.
- 3) Odstraňovanie poruchovosti KIS Clavius najmä z hľadiska rýchlosti a kvality práce. Informatik vykonal komplexnú profylaxiu všetkých počítačov v Hornonitrianskej knižnici v Prievidzi, poskytoval pomoc a spracovával technické parametre pri verejnom obstarávaní výpočtovej techniky, tonerov. Zabezpečoval posudky k vyradeniu nekompatibilných a neopraviteľných komponentov softwaru knižnice.

7) Kultúrno-vzdelávacie podujatia

V roku 2013 knižnica **pripravila 372** vzdelávacích a kultúrno-spoločenských podujatí (v roku 2012 to bolo 365), **zúčastnilo sa ich 8 383** návštevníkov, čo bolo 14,6 % z celkového počtu návštevníkov knižnice. Z celkového počtu podujatí bolo **327 (+ 5)** určených **pre deti a mládež do 15 rokov**. Jednou z najdôležitejších úloh oddelenia pre deti a mládež do 15 rokov bolo rôznymi formami a aktivitami podporiť čítanie tejto vekovej kategórie, podchytiť ich, zaujať knihou a hovoreným slovom, pomôcť im nájsť cestu a obľubu v čítaní, a tak neprestať čítať ani v dospelosti.

Pre žiakov základných a študentov stredných škôl knižnica pripravila **64** hodín informačnej výchovy. Cieľom informačnej výchovy bolo nielen oboznámenie sa so službami knižnice, usporiadaním fondu, ale aj príprava používateľa pre prácu s modernými informačnými zdrojmi – internetom, on-line katalógom a pod. V priestoroch knižnično-informačných služieb bolo nainštalovaných **45** výstaviek k rôznym jubileám spisovateľov, k aktuálnym spoločným témam, **28** výstav ako súčasť besied so spisovateľmi, **1** výstava **Nositelia Grand Prix BIB 1967 – 2011**, ktorá dokumentovala vynikajúcu úroveň detskej ilustrácie, **1** výstava **Labyrint Slniečka** pozostávala z ilustrácií z jednotlivých ročníkov, z literárnych interaktívnych hier a hlavolamov. Detskí návštevníci prechádzali labyrintom a počas cesty riešili slniečkovské úlohy.

Roman Brat

K najvýznamnejším aktivitám roku 2013 patrili Dni detskej knihy 2013, ktoré sa konali v dňoch 9. – 11. 4. 2013. Ich hlavným organizátorom je už od roku 1980 BIBIANA – Medzinárodný dom umenia Bratislava, SkBBY – Slovenská sekcia Medzinárodnej únie pre detskú knihu (IBBY) a na regionálnej úrovni vždy iná regionálna knižnica Slovenska. K organizátorom Dní detskej knihy 2013 treba zaradiť aj Spolok slovenských spisovateľov, Slovenskú asociáciu knižníc, časopis Slniečko, Trenčiansky samosprávny kraj a mesto Prievidza. Mottom Dní detskej knihy je každoročne posolstvo iného spisovateľa. V roku 2013 ho napísala Pat Mora, spisovateľka ktorej predkovia pochádzajú z Mexika, ale v súčasnosti žije v USA. V posolstve objasnila tajomstvo písania. Miluje písanie, pretože vyjadruje pocity, nálady myšlienky. Miluje aj kruhy – kruh detí, ktoré sa držia za ruky, kruh detí, ktoré čítajú a knihy ich symbolicky spájajú. Myšlienky posolstva

– spájanie detí, spájanie čitateľov čítaním krásnych kníh, rozprávaním sa o nich, boli cieľom všetkých podujatí.

Miroslav Regitko

Okrem autorských besied sa konali aj sprievodné podujatia:

Ilustrátorský kolotoč, ktorého cieľom bolo predstaviť ilustrácie, ich prínos a význam pre dotvorenie a pochopenie obsahu knihy.

Čitateľská olympiáda, ktorá svojim zameraním chcela knihou deti zaujať, naučiť ich považovať

čítanie za súčasť života, a predovšetkým dosiahnuť, aby sa písmenká stali deťom kamarátmi a mostom do sveta vedomostí.

Animačný expres - bol novou súčasťou Dní detskej knihy a jeho hlavným cieľom bolo predstaviť animovanú tvorbu a filmy, ktoré získali ocenenia na festivaloch Bienále animácie Bratislava.

Tajomné spojenie – odborný seminár pre knihovníkov verejných knižníc okresov Prievidza a Partizánske, na ktorom okrem Timotey Vráblovej prednášala aj psychoterapeutka zo

Švédska Gunilla Ekman.

Stretnutia s deťmi a autormi boli príjemné, spontánne, srdečné a milé. Číslo, ku ktorému sme sa dopracovali, je neuveriteľné: **47 besied a 1 949 účastníkov.**

Pokračovaním Dní detskej knihy 2013 boli aktivity zhrnuté do celku, ktoré sme realizovali pod názvom: **Čítanie trochu inak.** Jeho najvýznamnejším podujatím bolo **Papierové kráľovstvo Karola Krčmára.**

Karol Krčmár

Aj v roku 2013 sa naša knižnica zapojila do celoslovenského podujatia **Týždeň slovenských knižníc**, ktorý už tradične nemení svoj základný cieľ - **pozitívne zviditeľňovať knižnice** ako kultúrne a vzdelávacie inštitúcie prostredníctvom najrozmanitejšieho spektra aktivít a podujatí. V roku 2013 k nim patrili:

Deň ľudovej rozprávky - ZVIERATÁ V SLOVENSKÝCH ĽUDOVÝCH ROZPRÁVKACH

Týždeň slovenských knižníc sme začali netradične. Prvý deň sme v detskom oddelení **požičiavali v krojoch**

a celý deň sme si spomínali na veľkého rozprávkara **Pavla Dobšinského**. Deti súťažili a hľadali v rozprávkach dané úlohy, za čo dostali sladké odmeny.

Beseda s poetkou Vladenou Teslíkovou

Aby sa žiaci a študenti bližšie oboznámili aj s autormi nášho regiónu, pripravujeme v rámci Týždňa slovenských knižníc stretnutia s nimi ako súčasť tradičného podujatia Literárna Prievidza. V roku 2013 k nim patrili:

- beseda žiakov ZŠ energetikov z Prievidze s regionálnou poetkou Vladenou Teslíkovou, ktorá ich zaujala rozprávaním aj tvorivými dielňami. Bolo to akési šantenie so slovíčkami. Na záver besedy sa uskutočnila autogramiáda, na ktorej poetka najaktívnejším deťom darovala svoje knihy.

Deň otvorených dverí – 19. marec 2013

- **bezplatný zápis čitateľov menom Jozef** – zapísali sme 5 čitateľov
- **bezplatný zápis detských čitateľov** – zapísali sme 25 čitateľov
- **amnestia na pokuty pri vrátení kníh** – 27 čitateľov vrátilo knihy, z toho 6 detí

Nemocnica v knižnici – tvorivé dielne - oprava poškodených kníh – bez obmedzenia veku – 16 čitateľov

Ako zmeniť imidž

Lektorkami tejto problematiky sa stali študentky zo Strednej odbornej školy obchodu a služieb v Prievidzi so zameraním na kaderníctvo a vizáž. Do problematiky nás uviedla naša praktikantka Mirka svojím referátom o vlasoch. Potom sme nechali miesto pôsobnosti našim hosťom.

Rozprávkové pohľadanie

Nie všetkým ľuďom nadelili sudičky do vienka zdravie. Niektorí sa zdravotne postihnutý narodil, s inými sa nepekne zahral až sám život. A práve títo zdravotne postihnutí a ich rodinní príslušníci by mohli veľa rozprávať o skutočných problémoch, ktoré život prináša. S niektorými problémami sa vedú vysporiadať sami, s inými im môže pomôcť okolie. Preto sa vždy tešíme na stretnutia zdravotne postihnutých detí a ich rodičov. Prišli k nám deti a rodičia zo Slovenského zväzu zdravotne postihnutých. Radi si zasúťažili, kreslili rozprávkové bytosti a dramatizovali.

Hornonitrianska knižnica v Prievidzi sa zapojila do 3. ročníka celoslovenskej súťaže „**Les ukrytý v knihe**“, súčasťou ktorého bolo 25 podujatí, na ktorých sa zúčastnilo 654 účastníkov. Súčasťou súťaže bolo nielen zážitkové čítanie s lesnou pedagogičkou, ale aj besedy s Miroslavom Sanigom a Danielom Hevierom. Pred knižnicu sme zasadili tri stromčeky a do kvetináčov ďalšie malé semenáčky.

Lesná pedagogička Ing. Petra Jankeová

Naša knižnica sa v celoslovenskom vyhodnotení umiestnila na 3. mieste a získala poukážku na nákup kníh v hodnote 30,00 Eur.

Daniel Hevier

Daniel Hevier so svojimi hosťami navštívil Hornonitriansku knižnicu a zaujímavým spôsobom predstavili deťom ZŠ v Prievidzi knihu **KR.V alebo Krajina V, čiže kráľovná Viktória**. Rozprávkové putovanie Krajinou V spestrilo čítanie ukážok autorom knihy, klavírne vystúpenie s humornými piesňami v podaní Daniela Heviera a doplnková „hodina biológie“ o funkciách krvi v ľudskom tele v podaní študenta medicíny Tomáša (tiež s diagnózou hemofílie).

Autori projektu spoločnosť BAYER a Slovenské hemofilické združenie chceli prispieť k zvýšeniu informovanosti o hemofílii, venovať sa aj takým témam, ako sú šikanovanie detí na školách, priateľstvo či vzťahy medzi deťmi a dospelými. Tieto momenty nájdeme v knižke. Na záver nasledovala autogramiáda.

Mám básničku na jazýčku – súťaž v prednese poézie a prózy deťmi materských škôl, ktorá má v knižnici už viacročnú tradíciu. Predsedníčka poroty Mgr. Kvetka Boráková výkony detí hodnotila veľmi kladne, ich slovný, ale aj dramatický prejav je z roka na rok na vyššej úrovni.

Lenka Gahérová – krst knihy V Pekle sa neplače - ako pri väčšine krstov Lenky Gahérovej sme sa stretli v Regionálnom kultúrnom centre v Prievidzi, pretože záujem o tvorbu tejto regionálnej spisovateľky je veľký. Účastníkov potešila nielen prezentácia výrokov, ukážok ilustrácií a úryvkov na plátne, dramatizácie v podaní autorky, ale aj čítanie úryvkov z najnovšieho diela. Knihu medzi čitateľmi privítal Lenkin brat Radko, ktorý bol autorom názvu diela a Pavol „Hirax“ Baričák, vydavateľ viacerých diel autorky.

Lenka Gahérová, B. Blaháčová a Pavel „Hirax“ Baričák

Igor Válek – Nebojsa! a iné rozprávky

Takmer sto účastníkov čakalo na príchod autora knihy Igora Váleka, autora ilustrácií ku knihe regionálneho umelca Rudolfa Cigánika (nezúčastnil sa) a riaditeľku vydavateľstva Trio Publishing Magdalénu Fazekašovú, ktorí prišli žiakom základných škôl predstaviť výber strašidelných rozprávok, poviedok a mýtov. Načo sa ťahať za hranice, keď aj u nás máme "krásne" príšery. Na základe tohto zistenia sa Igor Válek rozhodol prerozprávať (a nie

Igor Válek a Magdaléna Fazekašová

po prvýkrát) rozprávky, poviedky a mýty zozbierané Pavlom Dobšínským. Citoval aj slová tohto veľikána: "Slovákovi treba dať to, čo patrí Slovákom. Nám sú predsa bližšie strigy, draci, škriatkovia, čarodejnice či čerti."

Noc v knižnici s Andersenom - počas magického letného slnovratu sa v Hornonitrianskej knižnici v Prievidzi stretlo šesťnásť detí a ich dve učiteľky, z ktorých sa, po zložení slávnostného sľubu, stali okamžite postavičky známych starších či moderných rozprávok. Začiatok večera patril našej regionálnej spisovateľke Lenke Gahérovej. Pri jej podaní príbehov z knihy TriDé z 3.D druhákom tiekli slzy po tvárach - od smiechu.

Ďalej všetci plnili rôzne úlohy - od poznávania postavičiek na základe charakteristiky, cez lampášové Disney obrázky, zábavnú dramatizáciu o čarodejnici Klementíne, karneval a hľadanie indícií a hesla, sa účastníci prebojovali k vzácnemu pokladu. Škriatok Šikulus rád vydal, truhlicu s pripravenými odmenami. O polnoci odznela modlitba na terase knižnice pre pána Andersena, vo svetle sviečok sa trochu zaspomínalo a nastal čas uložiť sa k zaslúženému oddychu.

Gombarčíkovej vyústil do krásnej prezentácie detských schopností. Chceli sa poďakovať detským knihovníčkam za prácu počas celého štvorročného obdobia. Od septembra budú žiakmi druhého stupňa, čakajú na nich noví učitelia a takýmto netradičným poďakovaním chceli uzavrieť jednu školskú etapu. Deti ukázali, čo vedia: dramatizáciu Pytačiek z knihy Čin - Čin od L. Podjavorinskej, folklórnu ukážku tanca, kyticu a veľa príjemných pocitov.

Silvia Kupcová v kruhu detských čitateľov

Dotyk rozprávky – projekt podporený z Dotačného systému Ministerstva kultúry SR sumou 1 000,00 Eur sme naplnili prípravou 29-tich podujatí, ktorých sa zúčastnilo 1 108 účastníkov. Čitateľom sme v rámci neho predstavili deväť spisovateľov. Zahŕňal nasledovné aktivity:

Podujatia pre MŠ a ZŠ:

Rozprávky o psíčkovi a mačičke – rozprávky o tom, ako sa psíček a mačička kamarátili. Deti sa učili maľovať postavičky psíčka a mačičky na tabuľu, piekli tortu, čítali a zabávali sa.

Polepetko – deti zažili s Polepetkom plno dobrodružstiev pri stretnutí so zbojníkom Zubadlom, kráľom a princeznou Pletanou. Knižku sme spolu s deťmi najskôr prečítali. Potom sme pustili CD, pri ktorom sme si zatancovali a zahrli rozprávkový muzikál.

Alica v krajine zázrakov - príbehy o Alici v krajine zázrakov a za zrkadlom, ktoré povymýšľal a napísal ešte v 19. storočí anglický matematik a lektor univerzity v Oxforde Lewis Carrol, sa stali obľúbenými prakticky na celom svete. Alica sa vo fantastickom nezmyselnom svete pohybuje s detskou samozrejmou a bezstarostnosťou, to deti nadchlo.

„Alica snívala a snívala a ani si neuvedomila, že už v tej krajine zázrakov vlastne je, až kým okolo nej neprebehol elegantne oblečený Biely Králik, ktorý neustále lamentoval, že príde neskoro...“ Deti zatajane počúvali, potom si pozreli kreslenú rozprávku a nakoniec maľovali, čo sa im najviac páčilo z rozprávky.

Literárny karneval - bol to sprievod maskovaných postavičiek venovaný literárnym postavám detských príbehov a rozprávok. Našli sme tam princezné, kráľov, Snehulienku, Harry Pottera, Hermionu, čarodejnicu, psíčka a mačičku a iné. Deti predstavili, z akej rozprávkovej knižky je ich hrdina. Porota hodnotila predstavovanie, vlastnú výrobu masiek, tanec, odpovede v sprievodných súťažiach a celú aktivitu.

Miriam Kráľová

Stretnutie s rozprávkou a pesničkami – bol to koncert pre malé aj veľké deti, kde sa spievali piesne z CD - Farbičky pre detičky, ale aj známe ľudové piesne v novom šate. Deti boli priamo zapojené tancovaním, spievaním, kreslením, ale aj hraním na hudobné nástroje do rozprávky v podaní Miriam Kráľovej.

Maľovanie pre deti - výtvarník, grafik, ilustrátor Adolf Dudek sa s deťmi (druhý stupeň ZŠ) rozprával ako s rovnocennými partnermi, žartoval, zapájal ich do svojho zaujímavého kreslenia. Na dvoch "sedeniach" ich zoznámil so základnými geometrickými tvarmi (kruh, trojuholník, štvorec a obdĺžnik), pomocou ktorých spoločne vytvorili dom, mesto, ľudské tváre, dlaň i celú postavu. Teóriu kreslenia popretkával humorom, pre udržanie pozornosti pracoval so žiakmi aj priamo pri tabuli. Podmienkou účasti na jeho "vyučovaní" bol výkres, ktorý prítomní využili na vlastné umelecké kreácie. Záver patril výtvarným hádankám s humornou pointou, ktorých rozuzlenie bolo "náročné". Posledné zamávanie krídlom svojho menovca - dudka chocholatého bolo príjemným ukončením stretnutia s týmto, energiou nabitým a nezabudnuteľným, človekom.

Adolf Dudek

Na webovej stránke ZŠ Dobšinského sme si prečítali:
„Bol nesmierne zábavný. Naučil nás kresliť krajinku, sídlisko, ale aj bábätko a otca, z ktorých neskôr urobil dedka a ustarostenú tváričku. Naučil nás tiež kresliť tváričky ako sa tvária pri písomke. Nakoniec nás všetkých zoznámil s Dudekom – plyšovým. Všetci, ktorí chceli, dostali podpis. Nakoniec sme sa vrátili späť do školy. Beseda bola super a skvele sme si to užili.“
Vanda Sopková, 6.B“

Stretnutie s Doc. Ing. Miroslavom Sanigom CSc. - prostredníctvom zaujímavostí z prírody a nádherných fotografií žiakom priblížil mnohé úkazy. Vtáky majú v sebe taký presný vnútorný kompas, že doletia presne na miesto, ktoré majú, hoci prekonajú tisíce kilometrov. Orly a bociany dokážu pri strate svojho partnera smútiť tak, že od žiaľu zahynú. Miroslav Saniga je mimoriadne vnímavý na každý detail v prírode a

dokáže ju prepájať s tým, čo sa deje v našom živote. „*Dúhu nemôžeme vidieť, keď je pekne, musíme sa zamočiť. Podobne je to aj v živote, kde si mnohé veci musíme vydrieť, ale dostaneme za ne odmenu.*“

Miroslav Saniga

Rozprávky Miroslava Sanigu – jeho rozprávky sú milé, láskavé, plné lásky k prírode. Deti sa v nich dozvedeli, o čom po večeroch debatuje ježko s veveričkou, prečo

sa
slimáky
potia,
že sojka
nevie
vysloviť

"R" a mnoho ďalších tajomstiev prírody. Prečítali sme si ich do mikrofónu a najlepších sme odmenili sladkosťami.

Knižnenie pána Mrkvičku – pán Mrkvička alias Tibor Hujdič (*na fotografií*) si pripravil pre žiakov príbehy z kníh švédskej autorky Astrid Lindgrenovej (My všetky deti z Bullerbynu, Veselo je v Bullerbyne, Karlsson zo strechy). Ako správny propagátor kníh, ktoré predáva vo svojom kníhkupectve, má premyslenú techniku. Vtiahne svojich poslucháčov do deja a v momente najväčšieho napätia príbeh ukončí. Kto chce

spoznať rozuzlenie zápletky, pokračovanie deja, musí si spomínané knižky vyhľadať v knižnici, alebo kúpiť. Takto aspoň niekoľko žiakov pritiahne k nám do knižnice.

Rozprávač príbehov – Martin Hak - študenti tercie osemročného Gymnázia V. B. Nedožerského si v podaní

rozprávača MgA. Martina Haka vypočuli príbehy – nezvyčajné, napínavé. V každom príbehu si mohli nájsť úsmevnú príhodu, morálne poučenie,... Súčasťou workshopu bolo aj dramatizované čítanie. Martin Hak predviedol netradičné čítanie a prerozprávanie Poviedky plnej snehu z knihy Jaroslavy Blažkovej.

Martin Hak

Rozprávačská dielňa Martina Haka sa uskutočnila s knihovníčkami z Prievidze i regiónu. Vo svojom predstavení priblížil teóriu rozprávačského umenia. Druhá polovica stretnutia sa vyznačovala vyššou

aktivitou. Od jednoduchého a bezpečného prehadzovania si polomäkkej lopty sme sa cez tvrdú biliardovú guľu a porcelánovú šálku prepracovali k hádzaniu si veľkého noža (našťastie zaručene tupého). Martin Hak

Katarína Mikolášová

Katarína Mikolášová – táto žilinská autorka rada spoznáva rôzne zákutia Slovenska. Čo spozná, o tom sa jej aj dobre píše. Svoje príbehy pre deti situovala do prostredia blízkej Žiliny a okolia, dej poslednej knihy -

Odvážny Brusko, sa odohráva na pozadí krásnej horehronskej prírody. Z nej autorka prečítala deťom úryvok, odpovedala na ich otázky a nakoniec im podpísala bibliografické letáky.

Lenka Gahérová

Stretnutie s Lenkou Gahérovou – spisovateľka porozprávala o detskej knižke TriDé z 3. D ako ju písala, ako jej pomáhali deti knižku ilustrovať. TriDé sú tretiaci, ktorí zažijú veľa zábavy, ale zistia aj to, že žiadne kľamstvo nezostane bez následkov a pravda vyjde nakoniec najavo.

Podujatie pre dospelých a seniorov:

Literárny salón

Lena Riečanská - tvorba Leny Riečanskej sa žánrovo zaraďuje medzi spoločenské romány venované najmä ženským čitateľkám všetkých vekových kategórií.

Lena Riečanská

Širokú škálu podujatí ukončil v projekte náš regionálny autor **Anton Baláž**. Čitatelia knižnice i široká verejnosť mali možnosť stretnúť sa s rodákom z Lehoty pod Vtáčnikom, ktorý žije v Bratislave. Je to prozaik, televízny a filmový scenárista, rozhlasový dramatik a publicista **Anton Baláž**. Za svoju tvorbu získal niekoľko ocenení. Stretnutie s ním bola malá slávnosť, pretože autor v tomto roku oslávil 70. narodeniny. Narodil sa v našom kraji, tu študoval. Veľmi rád sa vracia

medzi svojich. K jeho životnému jubileu knižnica zostavila a s finančnou spoluúčasťou Nadácie Bane pre zdravie, vzdelanie, kultúru a šport regiónu vydala personálnu bibliografiu pod názvom **Rieka príbehov Antona Baláža**.

Anton Baláž

Čítajme si... v našej knižnici

odštartovala „maratón“ čítaním regionálna autorka Vanda Rozenbergová. V roku 2013 sa na celom Slovensku čítalo z knižky Gabiky Futovej "Hľadám lepšiu mamu". Aj vďaka deťom z prievidszkých škôl (ZŠ Malonecpalská - 1 trieda, ZŠ Mariánska - 7 tr., ZŠ Rastislavova - 3 tr. a Spojená piaristická základná škola Fr. Hanáka - 2 tr.), ktoré sa už po šiestykrát zapojili do Detského čitateľského maratónu, máme nový rekord. V našej knižnici sa vystriedalo spolu

223 žiakov. Každý z

nich prečítal jednu stranu. Účast' na podujatí dokumentujú podpisy detí na diplome o najpočetnejší detský čitateľský maratón.

Leto v knižnici - počas letných prázdnin sme sa zamerali na tvorivé dielne, ktoré každý pondelok priblížili niektoré z netypických povolání - pisár, priadka, krajčír, šperkár, kníhtlačiar, košíkár, bylinkár. Súčasťou každej

aktivity boli úlohy vyhľadávať informácie aj v knihách z fondu knižnice s danou problematikou.

Knižné hody - ako prví hodovníci prišli škôlkari z MŠ Piaristická. Pre nich mali herci ochotníckeho divadla - Divadla na TrakOch, Michaela Pastieriková a Richard Hlavatý, pripravenú **Rozprávku o špinavých ponožkách**. So žiakmi **Špeciálnej základnej školy internátnej sme sa** rozprávali o tom, kto má rád akého rozprávkového hrdinu, hádali správne názvy rozprávok. Na základe prečítaného príbehu vyfarbovali šmolkovskú omaľovánku. Žiaci zo ZŠ Mariánska si pod vedením Márie Peškovej urobili **kvetinové**

kráľovstvo. Knižné hody umožnili fanúšikom malých modrých Šmolkov stretnúť sa pod strechou knižnice na burze šmolkovských domino kociek a porozprávať sa o týchto, ale aj iných rozprávkových príbehoch, vymalovať 27 šmolkovských obrázkov a zložiť z nich veľký plagát rodiny Šmolkov.

Súčasťou Knižných hodov bola malá slávnosť - uvedenie novinky do života v podobe samoobslužného zariadenia – **BIBLIOBOXU**, ktorý slávnostne odhalila vedúca odboru kultúry Trenčianskeho samosprávneho kraja Ing. Marta Šajbidorová (na fotografii vpravo)

Knižnica v ňom získala do 24-hodinovej služby trpezlivého dvadsiateho tretieho zamestnanca. Žiaci zo Školského klubu detí piaristov mali možnosť ako prví vyskúšať kvality "plechového" pomocníka. Zásady pre vrátenie dokumentov prostredníctvom biblioboxu boli zverejnené na informačných tabuliach knižnice i na webovej stránke knižnice.

Jitka Vítová

Do knižnice medzi deti zavítala česká spisovateľka **Jitka Vítová** z Hradca Králové. Ako oporu si priviedla Ing. Radanu Sedláčkovú, riaditeľku pražského vydavateľstva Thovt, ktoré vydalo jej knihu "O Kvetuške a fúzačovi". V úvode autorka predstavila svoju knihu. Prešla 1,5 ročnou cestou jej vzniku od rukopisu až ku čitateľom. Zoznámila svojich poslucháčov s hrdinami príbehu: dievčatkou Kvetuškou, fúzačom, ucholakom, pavúkom sliedičom, morou dubovou,... Deti sa do besedy aktívne zapájali. Porovnávali pôvodne navrhnuté obrázky s použitými v knihe a hľadali odlišnosti medzi nimi, usilovne počítali jahody, margarétky a vajčička.

Najkrajšia povesť o Prievidzi

V roku 2013 mesto Prievidza pripravilo veľkolepé oslavy významných výročí - 900. výročie prvej písomnej zmienky o meste (v listine Zoborského opátstva) a 630. výročie udelenia mestských privilégii (uhorskou kráľovnou Máriou). Naša knižnica prispela k oslave predovšetkým Dňami detskej knihy, súťažami, kvízmi a tiež literárnou súťažou Najkrajšia povesť o Prievidzi. Vyhodnotenia literárnej súťaže sa zúčastnili aj zástupcovia mesta – predsedníčka Komisie školstva a kultúry Elza Dadíková a vedúci kancelárie primátorky mesta a splnomocnenec pre etiku a protokol Alojz Vlčko. Predsedníčka poroty Mgr. Vanda Rozenergová

na záver okrem iného povedala: "Existencia literárnej súťaže Najkrajšia povesť o Prievidzi je v kontexte záujmu o miestne dejiny mimoriadne inšpiratívna a chvála patrí všetkým učiteľom, ktorí vedia a chcú deti naviesť k premýšľaniu o dejinách našej krajiny cestou tvorivého písania." Poradie prác nebolo určené, no

každý si vypočul hlavne pozitíva svojej práce i povzbudivé slová do budúcnosti. Išlo o historickú udalosť, preto nechýbali dobové kostýmy *(na fotografií sú v nich oblečené Silvia Kupcová a Božena Blaháčová)*

Ešte dúšok leta

Festival venovaný Svetovému dňu cestovného ruchu pod názvom Ešte dúšok leta využili kultúrne a spoločenské organizácie mesta a okresu Prievidza na prezentáciu svojej práce. Aj pracovníci Hornonitrianskej knižnice v Prievidzi sa zapojili do tejto rozsiahlej akcie, ktorá sa konala na námestí 4. apríla v Prievidzi. Zaujali sme miesto vo svojom vyhradenom stánku *(na fotografii)*, rozložili sme knihy a časopisy na predaj za symbolickú cenu, prichystali sme pre deti rôzne hry, hádanky, omaľovánky, krížovky,...

Rasťo Piško, Marek Mittaš a Jozef Banáš

Literatúra na cestách

Dňa 4. októbra 2013 sa v divadelku Hornonitrianskej knižnice v Prievidzi stretlo zaujímavé mužské trio: **Jozef Banáš, Marek Mittaš a Rastislav Piško**. Hodinu slovenského jazyka vďaka za besedu s nimi vymenili študenti prvého ročníka Gymnázia V.B. Nedožerského. Nebola to klasická beseda plná otázok a odpovedí. Skôr išlo o akési vnútorné monológy, spomienky na časy minulé, prežitie

na pozadí vlastných zážitkov s odkazmi pre mladé publikum. Tvorba našich hostí a rozprávanie o nej, boli pridanou hodnotou celého stretnutia.

Spomienka na Ondreja Čiliaka

29. novembra, v podvečer Ondrejových menín, sa uskutočnilo spomienkové popoludnie na básnika, kolegu, priateľa ONDREJA ČILIAKA. Boli sme radi, že pozvanie prijali i ľudia jemu najbližší - manželka, dcéra s vnukom a syn. Pásmo spomienok a citátov dopĺňali verše v podaní jeho kolegýň Vladeny Teslíkovej a Diany Láslopovej z literárneho klubu Poet, v ktorom dlhé roky pôsobil. Podarilo sa sprostredkovať aj dve nahrávky z archívu STV "Nedeľná chvíľka poézie", v ktorých odzneli básne Ondreja Čiliaka z úst hercov Juraja Slezáčka a Zora Laurinca. Aj keď nepublikoval poéziu pre deti, napísal niekoľko básničiek "do šuplíka" i pre túto kategóriu čitateľov. Zarecitovala ich Sofia Mária Štetiarová.

Zharmonizuj sa

Do Hornonitrianskej knižnice zavítala kineziologička **Martina Klesniaková**. Bývalá učiteľka slovenského jazyka, výtvarnej výchovy a estetiky na základných a stredných školách, sa rozhodla nasmerovať svoje snaženie iným smerom. Na základe absolvovaných 11 stupňov kurzov kineziológie - metódy ONE BRAIN, vytrvalého zhromažďovania poznatkov, postupov a osobných skúseností, vydala v tomto roku knihu **"Zbavte sa viny"**. Podelila sa s nami o niektoré z nich.

Súťažná prehliadka knižničných podujatí

Tento rok bola Bratislava mestom, kde sa uskutočnil 6. ročník Súťažnej prehliadky knižničných podujatí pre deti a mládež. Zúčastnili sa ho pracovníčky detského oddelenia Silvia Kupcová a Božena Blaháčová. Rozhodli sa deťom z "veľkomesta" priblížiť knihu TriDé z 3.D od regionálnej autorky Lenky Gahérovej. Na príbehoch troch kamarátov - nezbedníkov, ktorých činy vôbec neprebíjali tak, ako mali, sa obecenstvo

dobre pobavilo. Pripravili si úlohu, ktorá preverila predstavivosť detí. Kreslili postavu na základe podrobného opisu (hlava guľatá, telo akurát, nohy až po zem a jedna dokonca pri chôdzi zaostáva,...) a na fotografii na str. 26 vidíte výsledok.

Mesto číta knihu

V dňoch 7. - 8.11.2013 sa Božena Blaháčová a Silvia Kupcová (*na fotografii*) zúčastnili v Mestskej knižnici Šumperk veľkého sviatku knihy – 9. ročníka literárneho a filmového festivalu "Mesto čte knihu". Pár zoznamovacích viet na začiatok, krátka obhliadka knižnice a už sa naskakovalo na "rozbehnutý vlak". (festival bežal štvrtý deň.) Témou tohto ročníka bol Karol Poláček a jeho zbierka poviedok Kolotoč. My sme českým deťom predstavili Rozprávky – Pohádky. Obavy z jazykovej bariéry sa nepotvrdili. Konečné konštatovanie: České deti nám rozumujú a sú ochotné učiť sa slovenčinu.

Knižnica
bola

spoluorganizátorom podujatia **Literárne Bojnice**. Hlavným zámerom tohto stretnutia autorov literatúry faktu bolo ocenenie ich tvorby. Cenu Európskej únie umenia Zlatú medailu L. N. Tolstého si prevzal Fedor Mikovič, Cenu Vojtecha Zamarovského za literatúru faktu odovzdal predseda klubu spisovateľov lit. faktu Jozef Leikert českému spisovateľovi Jánovi Haladovi a redaktorky a vysokoškolskej pedagogičke Tatiane Kusej. Zlaté pero Ladislava Ťažkého predseda OZ Benedikt Pavol Remiaš odovzdal vydavateľovi a publicistovi Petrovi Rašovi a Jozefovi Leikertovi (za rok 2011) a za rok 2012 toto ocenenie získal regionálny spisovateľ Marián Krčík. K významným hosťom podujatia patrili Rudolf Schuster, Anton Hykisch, Ivan Szabó (*na fotografii*) a ďalší.

Pri organizovaní podujatí sme spolupracovali so všetkými typmi školských a mimoškolských zariadení, s mestskými orgánmi a inštitúciami, kultúrными a spoločenskými organizáciami, napr. s Miestnym odborom Matice slovenskej v Prievidzi, SZZP, Úniou slabozrakých a nevidiacich, klubom dôchodcov, Humanity - centrom sociálnej pomoci v Prievidzi, s Regionálnym kultúrnym centrom v Prievidzi a inými. Na propagáciu knižnice k výročiam spisovateľov a besedám sme pripravili výstavy, bibliografické letáky. Vzdelávacie a kultúrno-spoločenské podujatia boli organizované pod záštitou Trenčianskeho samosprávneho kraja pre registrovaných čitateľov a širokú verejnosť, s hlavným cieľom zviditeľniť knižnicu v záujme osloviť nových čitateľov a návštevníkov knižnice.

Propagáciu podujatí sme zabezpečovali prostredníctvom našej webovej stránky www.hnkpd.sk, facebooku, Infolibu www.infolib.sk - webovej stránke slovenských knihovníkov, Tlačovej agentúry knižníc <http://tak.dokniznice.sk>, podujatia podporené z Dotačného systému Ministerstva kultúry Slovenskej republiky aj na stránke <http://registerkultury.gov.sk/podujatia/>, v mestskom rozhlase, v regionálnej tlači, regionálnej televízii a v iných médiách. Šoty z niektorých aktivít odvysielala regionálna televízia - RTV, rozhovory o nich odzneli v Slovenskom rozhlase a na stanici rádia Regina.

Aktivity sekcie práce s knihou v Združení na podporu kultúry hornej Nitry K-2000

V roku 2013 boli na slávnostnom večeri Kultúra 2012 z podnetu knižnice udelené ocenenia za činnosť a tvorivé aktivity nasledovným jednotlivcom a kolektívom:

- I. Cena Združenia pre rozvoj regiónu horná Nitra
„ZA OSOBITNÝ PRÍNOS K ROZVOJU KULTÚRY HORNEJ NITRY“**
Hornonitrianskej knižnici v Prievidzi – 90. výročie vzniku.
- II. Cena riaditeľky HNK v Prievidzi „ZA TVORIVÝ ČIN ROKA“**
Mgr.Art. Jozefovi Lenhartovi – za spracovanie knihy povestí Čierne zlato
- III. Pamätný list riaditeľky HNK v Prievidzi „ZA DLHOROČNÚ KNIŽNIČNO-INFORMAČNÚ
ČINNOSŤ“**
  - Ing. Mariánovi Krčíkovi – za dlhoročnú literárnu a publicistickú činnosť
  - Agnese Šenitkovej, pracovníčke HNK v Prievidzi – životné jubileum 50 rokov

8) Tabuľka základných štatistických ukazovateľov

KNIŽNIČNÝ FOND	
KJ spolu	98 042
knihy a vziaz. period.	97 836
AVD	206
elektronické dok.	0
N lit. pre dospelých	48 184
beletria pre dos.	27 057
M/n	4 782
beletria pre deti	18 019
počet titulov period.	154
z toho zahraničné	13
počet exempl. period.	161
prírastok KJ spolu	2 130
kúpou	1 735
povinným výtlačkom	0
darom	362
výmenou	0
prevodom	12
AVD	21
elektronické dok.	0
úbytky KJ	2 263
KJ vo voľnom výbere	98 042
KJ sprac. automat.	98 042
VÝPOŽIČKY A SLUŽBY	
výpožičky spolu	190 181
N pre dospelých	65 792
beletria pre dosp.	55 104
M/n	4 604
beletria pre deti	26 945
výpož. periodík	36 32
špec. dokumenty	1 704
ADV	1 704
elektron. dokumenty	0
prezenč. výpožičky	31 515
MVS iným knižniciam	25
MVS z iných knižníc	186
MMVS iným kniž.	0
MMVS z iných kniž.	11
BIS	1 962
počet bibliografií	1
počet rešerší	254
počet študovní	0
počet študij. miest	58
plocha v m	1040
z to. pries. pre použ.	770
hodiny/týždeň	54

POUŽÍVATELIA	
Akt. používatelia	5 821
z toho do 15 r.	1 595
Počet obyv.	48 240
Návštevníci spolu	57 378
z toho podujatí	8 383
návšt. on-line služieb	10 445
ĎALŠIE ČINNOSTI	
KVČ	372
z toho inf. výchova	64
metod. návštevy	58
metodické konzult.	84
odb. kurzy, porady	3
edičná činnosť	1
INFORMAČNÉ TECHNOLÓGIE	
počet osobných PC	34
z toho pre verejnosť	15
www-stránka knižnice	1
pripojenie WiFi v knižnici	0
elektronický katalóg na inter.	1
vzdialený prístup k licencovan. EIZ	1
počet vstupov do elektr. kat.	25 363
počet databáz vytvor. knižnicou	0
počet sprístupňovaných licenc. EIZ	1
z toho počet lic. EIZ z vlast. prostr.	0
počet vyhľadávaní v EIZ	12
počet stiahnutých elektr. dokum.	6
počet zodpov. dopytov v refer. služ.	2 288
ZAMESTNANCI A HOSPODÁRENIE	
počet. zamest.	19,9
z toho vykon. knih.čin.	15,1
s VŠ knih. vzdelaním	0
so SŠ knih. vzdelaním	11,8
s iným VŠ vzdelaním	5
výnosy spolu	299 058,53
transfery na činnosť	256 849,00
zo štát. rozpočtu	0,00
z rozpočtu VÚC	257 189,00
od iných subjektov	200,00
tržby spolu	15 338,67
z toho za kniž. čin.	15 336,49
iné výnosy, dary, grant	14 331,00
z toho zo št. rozpočtu	14 331,00
náklady na hlav.čin.	280 512,36
mzdy	151 676,79
na nákup knižničných fondov	20 833,55
kapit. výdavky spolu	6 040,00
automatizácia	0
ostatné kap. výdavky	6 040,00

III. Rozbory hospodárenia

Hornonitrianska knižnica v roku 2013 hospodárila na základe prideleného transferu a vlastných príjmov. Nakoľko zriaďovateľ neschválil na rok 2013 rozpočet, organizácia fungovala v rozpočtovom provizóriu. Vývoj hospodárenia ekonomiky bol zabezpečovaný, napriek zníženiu príspevku z dôvodu rozpočtového provizória, po celý rok vcelku plynule, bez vážnejších disproporcií v platobnej schopnosti. Krátenie príspevku, ktoré pokračuje z minulých rokov, výrazne vplýva na zabezpečovanie plnenia úloh vyplývajúcich z poslania organizácie. Najväčší pokles je zaznamenaný pri nákupe knižných jednotiek, no aj vďaka grantovým prostriedkom Ministerstva kultúry SR je tento pokles len mierny. Náklady na energie pri položkách, ktoré môžeme priamo ovplyvniť, majú klesajúci, resp. stabilný charakter. Najväčšou nákladovou položkou v tejto kapitole je energetická prevádzka Oddelenia odbornej literatúry na Košovskej ceste, ktoré sídli v prenajatých priestoroch. Mzdové prostriedky pokrývajú platové postupy vyplývajúce zo zákona na úkor ostatných platových zložiek, od roku 2009 platové podmienky stagnujú a nezahŕňajú ani infláciu, ani ostatné faktory ovplyvňujúce výšku reálneho príjmu domácností. Rozpočtové prostriedky boli použité hospodárne na základné zabezpečenie plnenia úloh a zabezpečenia prevádzky organizácie.

Hospodárenie s prostriedkami rozpočtu

	Pôvodný rozpočet	Úprava + -	Upravený rozpočet	Poskytnutý transfer	Zúčtovaný transfer
a) Bežný transfer	265 306,00	-	265 306,00	256 849,00	256 849,00
b) Kapitálový transfer	0,00	-	0,00	340,00	340,00
c) Ostatné príjmy - bežné	0,00		0,00	8 631,00	8 631,00
d) Ostatné príjmy – kapitál.	0,00		0,00	5 700,00	5 700,00
Spolu	265 306,00	-	265 306,00	271 520,00	271 520,00

sumy sú uvádzané v EUR

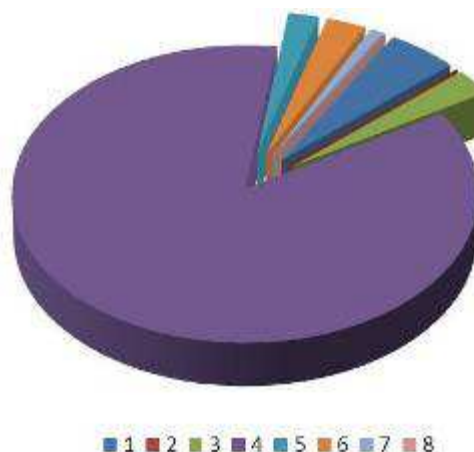
• Výnosy

Od iných subjektov mimo verejnej správy sme získali:

- Nadácia Bane pre zdravie, vzdelanie a kultúru ... 200,00 €
(prostriedky určené na projekt „Personálna bibliografia – Rieka príbehov Antona Baláža“)

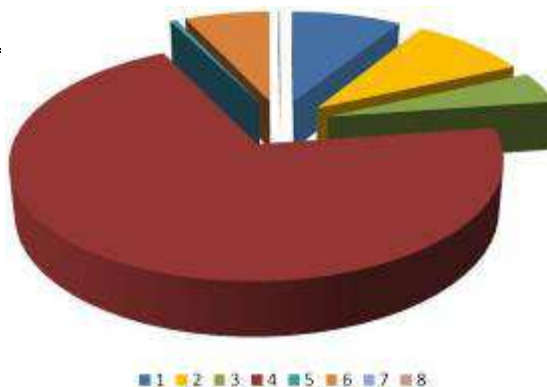
Plnenie príjmov bolo nasledovné:

<u>Výnosy</u>	<u>299 058,53 €</u>
1) Vlastné príjmy	15 338,67 €
- Tržby z predaja služieb	15 336,49 €
- Úroky	2,18 €
2) Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti (dobropisy)	84,44 €
3) Zúčtovanie zákonných rezerv (65x)	8 600,00 €
4) Zúčtovanie bežného transferu (691)	256 849,00 €
5) Výnosy z bežného transferu zo ŠR (692)	6 609,24 €
6) Výnosy z kapitálových transferov VÚC (693)	8 553,43 €
7) Výnosy z kapitálového transferu zo ŠR (694)	2 823,75 €
8) Výnosy z bežného transferu od iných subjektov (697)	200,00 €

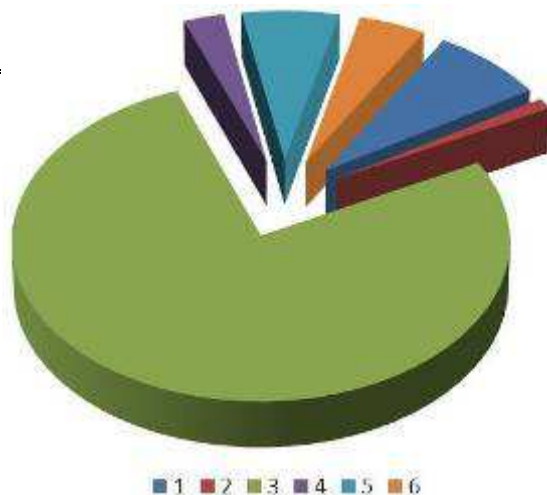
• Náklady

<u>Nákladová položka</u>	280 512,36 €	100,00%
1) Materiálové náklady (501)	27 069,30 €	8,75%
2) Energie (502)	29 037,43 €	9,38%
3) Služby (51x)	14 174,51 €	4,58%
4) Osobné náklady (52x)	216 327,21 €	69,89%
5) Dane a poplatky (53x)	1 528,16 €	0,49%
6) Odpisy, rezervy (55x)	20 951,67 €	6,77%
7) Ostatné finančné náklady (56x)	431,79 €	0,14%
8) Splatná daň z príjmu (59x)	0,35 €	0,0001%

1) Materiálové náklady

<u>Nákladová položka</u>	27 069,30 €	100,00%
1) Kancelárske potreby	2 126,41 €	7,86%
2) Čistiace prostriedky	305,64 €	1,13%
3) Knihy, časopisy	20 833,55 €	76,96%
4) PHM	754,89 €	2,79%
5) Krátkodobý majetok	1 808,03 €	6,68%
6) Ostatné materiálové náklady	1 240,78 €	4,58%

2) Energie

<u>Nákladová položka</u>	29 037,43 €
1) Elektrická energia	11 409,45 €
2) Plyn	6 361,57 €
3) Tepelná energia	10 912,20 €
4) Voda	354,21 €

Náklady na energie tvoria druhú najvyššiu položku v nákladoch. Pri porovnaní energetických nákladov jednotlivých pobočiek vystúpi vysoká energetická náročnosť pobočky odbornej literatúry na Košovskej ceste. Priestory sú v prenájme od Hornonitrianskeho múzea v Prievidzi, a hlavne z energetického hľadiska sú úplne nevyhovujúce. Vykurovanie priestorov je zabezpečované od spoločnosti Prievidzské tepelné

hospodárstvo, a.s. Už niekoľko rokov sa nielen z tohto dôvodu, ale aj z dôvodu nevyhovujúcich priestorov, snažíme nájsť nové priestory, ktoré by viac vyhovovali našim potrebám a hlavne výrazne znížili náklady na energie. Pri rozdelení nákladov na jednotlivé pobočky sú energetické náklady riaditeľstva spojené s pobočkou na Záhradníckej ulici, nakoľko tieto náklady v minimálnej miere ovplyvňujú celkové hodnoty.

1) Pobočka Záhradnícka, Riaditeľstvo

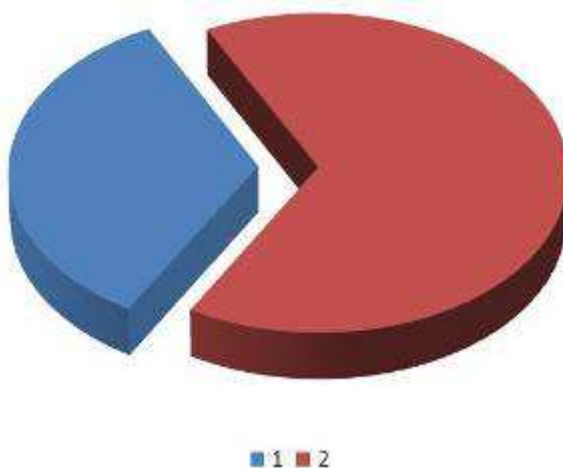
<u>Nákladová položka</u>	<u>16 687,34 €</u>
Elektrická energia	8 820,81 €
Voda	252,40 €
Tepelná energia	1 252,56 €
Plyn	6 361,57 €

2) Pobočka Košovská

<u>Nákladová položka</u>	<u>12 350,09 €</u>
Elektrická energia	2 588,64 €
Voda	101,81 €
Tepelná energia	9 659,64 €

Celková úžitková plocha (594,0 + 77,22): 671,22 m²
 Prepočet nákladov na energie na 1m²/rok: **24,86 Eur**

Celková úžitková plocha: 257,4 m²
 Prepočet nákladov na energie na 1m²/rok: **47,98 Eur**

Pri pohľade na prepočet na 1m² úžitkovej plochy je rozdiel takmer dvojnásobný. Pri nájdení vhodných priestorov s obdobnou energetickou náročnosťou ako pobočka na Záhradníckej ulici a pri zachovaní identickej plochy by ročná úspora činila sumu:

Prepočítané náklady na energie: 257,4 x 24,86 = 6 398,96 Eur
Eur

12 350,09 – 6 398,96 = **5 951,13**

Ušetrená suma vo výške 5 951,13 Eur je vo výške ¼ nákupu knižného fondu, o ktorú by tento mohol narásť.

3) Služby

<u>Nákladová položka</u>	<u>14 174,51 €</u>
1) Oprava a údržba	500,20 €
2) Cestovné	788,58 €
3) Reprezentačné	69,40 €
4) Ostatné služby	12 816,33 €

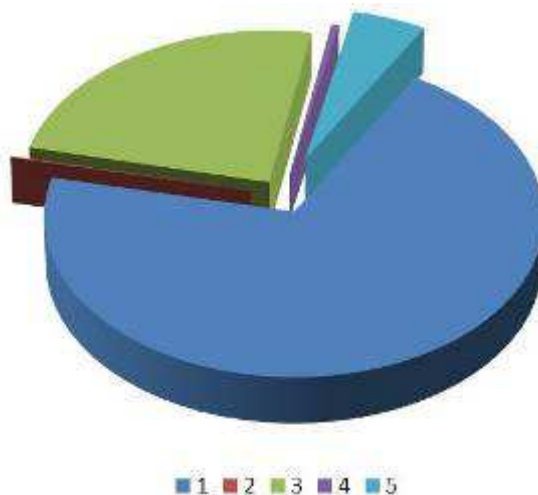

V ostatných službách je zahrnuté: poštovné a výkony spojov – 2 741,39 Eur, stočné - 1 125,20 Eur, nájomné - 1 390,60 Eur, revízie – 1 430,92 Eur, poplatky za RTVS – 223,08 Eur, ochrana objektu - 633,24 Eur, školenia - 116,00 Eur, preprava spisovateľov 850,00 Eur, ostatné (STK, SOZA, ZoD, MVS a iné) – 4 305,90 Eur.

4) Osobné náklady

<u>Nákladová položka</u>	216 327,21 €	100,00%
1) Mzdové prostriedky (521)	151 676,79 €	70,11%
2) Dohody mimo prac. pomeru (521)	300,00 €	0,14%
3) Náklady na zdrav. a soc. poist. (51x)	52 378,53 €	24,21%
4) DDP (525)	1 110,83 €	0,51%
5) Záonné soc. náklady (527)	10 861,06 €	5,02%
- tvorba SF	1 788,45 €	
- nemocenské dávky	887,90 €	
- stravné zamestnancom	8 184,71 €	

Zamestnanci

Schválený stav kmeňových zamestnancov	21,0
Priemerný evidenčný stav	20,2
Priemerná mzda	625,72 €

Pracovná neschopnosť za rok 2013

Počet prípadov pracovnej neschopnosti celkom	30
z toho:	26
pre chorobu	0
pracovné úrazy	0
nepracovné úrazy	4
OČR	0
Počet vymeškaných kalendárnych dní z dôvodu PN celkom	581
z toho:	559
pre chorobu	0
pracovné úrazy	0
nepracovné úrazy	0
OČR	22

Dohody o vykonaní práce

Dohody o vykonaní práce boli uzavreté na výkon – technik požiarnej ochrany, autorské honoráre pri besedách boli riešené formou Zmluvy o dielo.

Stravovanie zamestnancov

Náklady na stravu zamestnancov boli 8 184,71 Eur. Zamestnávateľ poskytoval stravné poukážky v hodnote 3,00 Eur. Náklady organizácie boli 55 % zo sumy 3,80 Eur (stanovená výška stravného Predpisom č. 533/2010 Z. z. od 1.1.2011). Príspevok zo SF bol výške 0,48 Eur na stravnú poukážku.

5) Dane a poplatky

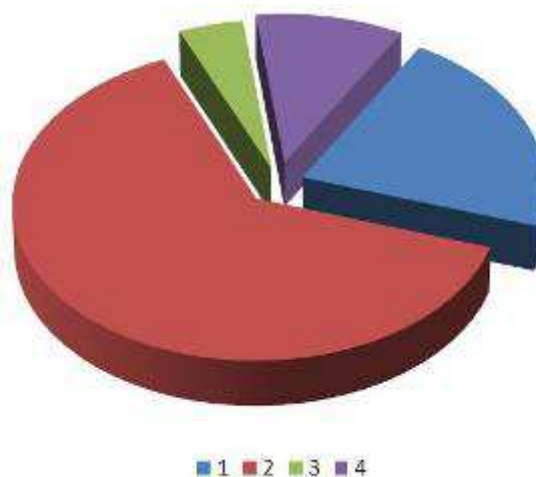
Daň z nehnuteľnosti – 575,80 Eur, ostatné priame dane a poplatky – poplatok za komunálny odpad – 822,36 Eur, členské poplatky (Slovenská asociácia knižníc, Spolok slovenských knihovníkov a iné) 136,05 Eur.

6) Odpisy DIHM a rezervy

Odpisy (členenie podľa zdrojov financovania)	14 212,77 €
ŠR (111)	2 823,75 €
VÚC (41)	6 609,24 €
Vlastné zdroje (46)	4 779,78 €
Rezervy (členenie podľa typu)	6 738,90 €
Predplatné	30,00 €
Voda	200,00 €
Plyn	2 000,00 €
Dovolenky 2013	3 334,99 €
Dovolenky 2013 odvody	1 173,91 €

7) Ostatné finančné náklady

Nákladová položka (podľa bank. účtov)	431,61 €
1) Finančné náklady – Bežný účet (46)	93,60 €
2) Finančné náklady – Dotačný účet (41)	274,26 €
3) Finančné náklady – Sociálny fond (SF)	19,35 €
4) Finančné náklady – Grantový účet (111)	44,40 €

Finančné náklady spojené s bankovými účtami sú hradené z vlastných prostriedkov v plnom rozsahu. V ostatných finančných nákladoch sú ešte kurzové straty vo výške 0,18 Eur. Po zmene poskytovateľa bankových služieb na pokyn zriaďovateľa od roku 2012 rapídne stúpili náklady na túto kapitolu. Pri porovnaní nákladov z roku 2011 (116,81 Eur) sú náklady z roku 2013 (431,61 Eur) takmer o 370% vyššie.

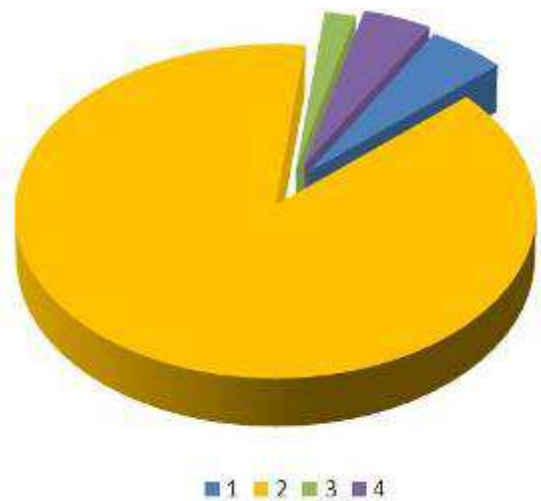
8) Daň z príjmov

Daň z príjmov organizácia nevykazuje, zrážková daň z úrokov je 0,35 €.

• Príjmy

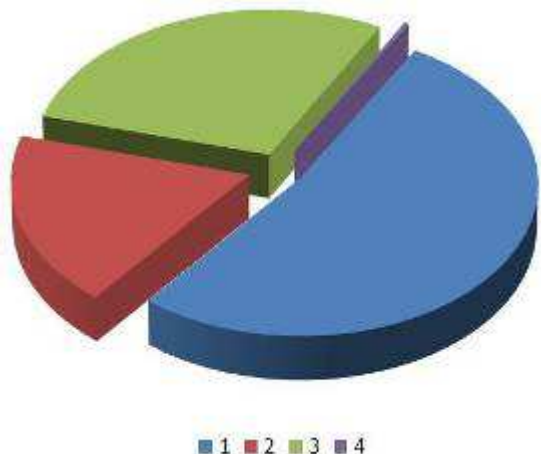
Rozpočet organizácie bol čerpaný vo výške transferov zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu zriaďovateľa a vlastných príjmov. Zo štátneho rozpočtu boli podporené projekty vo výške 8 631,00 Eur. Zúčtované projekty vo výške 14 253,43 Eur, v tom kapitálové príjmy vo výške 5 700,00 Eur. Organizácia vyčerpala celú pridelenú dotáciu vo výške 256 849,00 Eur, z dôvodu zníženého príspevku na rok 2013, vyplynulo to z rozpočtového provizória zriaďovateľa. Vzniknutý výpadok prostriedkov bol výrazne vykrývaný z prostriedkov z minulých rokov, čo spôsobilo hlavne nedostatok financií na nákup knižného fondu. No zároveň sa to odrazilo aj na hospodárskom výsledku organizácie.

<u>Príjmy</u>	<u>288 650,24 €</u>
1) 200 Nedaňové príjmy	15 338,67 €
2) 310 Tuzemské bežné granty a transfery	265 602,43 €
3) 320 Tuzemské kapitálové granty a transfery	6 040,00 €
4) 450 Zostatok prostriedkov z min. období	13 436,35 €

• Bežné výdavky

<u>Výdavky</u>	<u>287 942,77 €</u>
1) 610 Mzdy	150 789,10 €
2) 620 Poistné	53 201,46 €
3) 630 Tovary a služby	82 949,17 €
4) 640 Transfery jednotlivcom a PO	1 003,04 €

• Kapitálové výdavky

Okrem výdajov bežných prevádzkových finančných prostriedkov bol, po schválení nášho projektu z príspevku z Ministerstva kultúry SR pridelený objem kapitálových prostriedkov vo výške 5 700,00 Eur na

zakúpenie samoobslužného zariadenia na odovzdávanie vypožičaných kníh – Bibliobox. Spolufinancovanie nákupu vo výške 340,00 Eur bolo vykryté z kapitálových prostriedkov poskytnutých zriaďovateľom.

Podrobnejšie členenie nákladov, výnosov, výdavkov a príjmov je v prílohách.

• Sociálny fond

Sociálny fond organizácia tvorí vo výške 1,25 % z hrubej mzdy zamestnancov. V roku 2013 sa čerpalo zo Sociálneho fondu na príspevok na stravu pre zamestnancov.

Počiatkový stav	572,17 €
Tvorba	1 669,14 €
- Povinný prídel	1 669,14 €
- Úroky	0,00 €
Čerpanie	1 692,89 €
- Strava	1 692,89 €
Konečný stav	548,42 €

• Pohľadávky

K 31.12.2013 bola evidovaná pohľadávka voči SPP, a.s. vo výške 2 590,94 Eur. Jedná sa o vyúčtovaciu faktúru spotreby plynu za rok 2013.

• Záväzky

Voči dodávateľom sú evidované záväzky vo výške 3 806,88. Záväzky tvoria faktúry, ktoré boli zaevidované do 15.1.2014 a vzťahujú sa k roku 2013. Jedná sa o ochranu objektu, poplatky za služby pevných a mobilných sietí, energie a pod. Všetky záväzky budú uhradené v lehote splatnosti v januári 2014.

Na účte 331, 336 a 342 sú mzdové záväzky voči zamestnancom a inštitúciám za mesiac december, ktoré budú vyplatené z dotačného účtu vo výške 15 769,86 Eur v mesiaci január 2014.

Organizácia tvorila rezervu na nevyplatené dovolenky vo výške 4 508,90 Eur.

Na účte 325 evidujeme záväzok – dobropis voči Regionálnemu kultúrnemu centru v Prievidzi – vyúčtovanie spotreby plynu za rok 2013 vo výške 1 554,00 Eur.

Na účte 355 je záväzok z kapitálového transferu vo výške 295 249,88 Eur, čo zodpovedá zostatkovej cene dlhodobého hmotného majetku obstaraného od zriaďovateľa.

• Zahraničné pracovné cesty

V roku 2013 boli uskutočnené nasledovné zahraničné cesty:

- Vsetín (CZ), odborná konzultácia so zahraničným partnerom k mikroprojektu Regionálne cennosti na rok 2014 - náklady hradené z transferu
- Vsetín (CZ), Odborný seminár OKnA – Medzinárodná česko-slovenská prehliadka „O Knihovníckých Aktivitách“ - náklady hradené z grantových prostriedkov
- Šumperk (CZ), účasť na festivale „Město čte knihu“ v Městské knihovně Šumperk - náklady hradené z transferu.

• Plnenie podmienok verejného obstarávania

Kontinuálne pre rok 2013 bola vypracovaná interná smernica pre zabezpečenie podmienok podľa zákona o verejnom obstarávaní. Stanovovala postupy s analógiou metodiky TSK a usmernení, je možné hodnotiť, že všetky postupy boli dodržané v limitnom prostredí zákona podľa § 102 – zákazky s nízkou hodnotou. Po novele zákona o verejnom obstarávaní bola dotknutá smernica aktualizovaná.

• Kontrolná činnosť

V zmysle zákona NR SR č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov bola vykonávaná predbežná finančná kontrola všetkých finančných operácií počas celého kalendárneho roka.

• Zostatky k 31.12.2013

Zostatky na bežných účtoch:

4014850071 – Bežný účet	6 434,68 €
4014850047 – Dotačný účet	0,00 €
4014850055 – Grantový účet	0,00 €
4014850098 – účet Sociálneho fondu	548,42 €

Materiál na sklade (PHL) vykazujeme k 31.12.2013 vo výške	64,42 Eur.
Zostatok cenín k uvedenému obdobiu vo výške	0,00 Eur.
Zostatok v pokladni k 31.12.2013	0,00 Eur.

• Závery rozborov hospodárenia

Najväčším negatívnym vplyvom na hospodárenie Hornonitrianskej knižnice v Prievidzi bolo rozpočtové provizórium spojené s výrazným krátením príspevku zriaďovateľa. Oproti predchádzajúcemu roku 2012 bol výpadok prostriedkov od zriaďovateľa vo výške 8 406 Eur. Napriek kráteniu príspevku, ktorého výpadok sme vykrývali z vlastných príjmov, sa to prejavilo hlavne na nedostatočnom objeme nákupu knižného fondu. Za hodnotené obdobie bol chod činnosti knižnice v plnom rozsahu zabezpečený bez vážnejších prevádzkových výkyvov a nedostatkov. Našou najvyššou prioritou bolo naplniť poslanie organizácie v zmysle zriaďovacej listiny a jej významu pre spoločnosť.

Hospodársky výsledok k 31.12.2013 bol vo výške: - 10 624,42 €.

Hospodársky výsledok ovplyvňujú aj výnosy – zúčtovanie zákonných rezerv (rozpúšťanie rezervy na nevyčerpanú dovolenku za rok 2012) a použitie prostriedkov z minulých rokov na vykrytie výpadku príspevku zriaďovateľa.

Prílohy:

- Vývoj vybraných ekonomických ukazovateľov 2010 - 2013
- Čerpanie výdavkov podľa položiek RK

Vypracoval: Ing. Marian Dvorský

V Prievidzi 27.01.2014

Mgr. Silvia Myšiaková
riaditeľka Hornonitrianskej knižnice
v Prievidzi

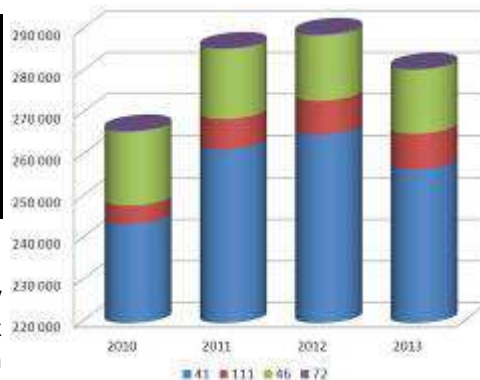
Príloha č. 1 – Vývoj vybraných ekonomických ukazovateľov

Príjmy organizácie

	2010	2011	2012	2013
Bežný transfer (41)	243 808,60	261 631,44	265 255,42	256 849,00
Bežný transfer ŠR (111)	4 380,00	7 325,00	8 051,00	8 553,43
Vlastné príjmy (46)	17 656,40	16 724,86	15 638,04	15 338,67
Dary, ostatné (72)	300,00	205,00	345,00	200,00
Spolu	266 145,00	285 886,30	289 289,46	280 941,10

Sumy sú uvádzané v Eur

Organizácia vykazuje dobré čerpanie prostriedkov z grantových programov Ministerstva kultúry SR – stúpajúci charakter získaných prostriedkov má vďaka za následok zvýšenie výdavkov na spoluúčasť, ktoré sú hradené z vlastných zdrojov. Tento trend chceme zachovať, nakoľko získané prostriedky z transferu ŠR aspoň čiastočne vykrývajú výpadok príspevku od zriaďovateľa.

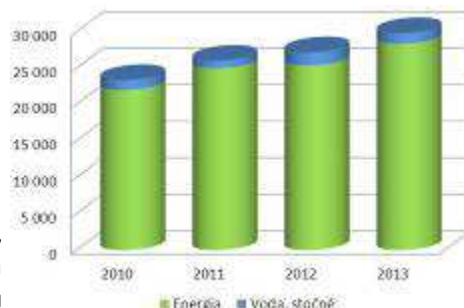

Výdaje na energie

	2010	2011	2012	2013
Energia	22 000,91	24 979,69	25 380,89	28 329,36
Voda, stočné	1 361,58	1 039,76	1 789,14	1 479,41
Spolu	23 362,49	26 019,45	27 170,03	29 808,77

Sumy sú uvádzané v Eur

Napriek stabilným, resp. klesajúcim platbám za elektrickú energiu a plyn, majú náklady na energie stúpajúci charakter. Dôvodom je tepelná energia dodávaná do pobočky na Košovskej ceste. Tieto výdaje výrazne ovplyvňujú celkovú sumu.

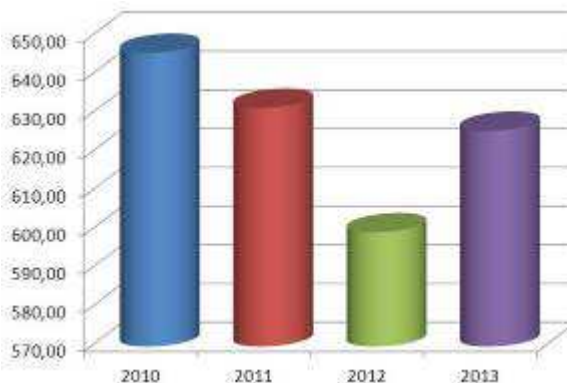

Priemerná mzda

	2010	2011	2012	2013
Priemerná mzda	645,85	631,64	599,50	625,73

Sumy sú uvádzané v Eur

Mierny nárast priemernej mzdy v organizácii bol dôsledkom úpravy pracovných úväzkov zamestnancov na ich vlastnú žiadosť zo zdravotných dôvodov. Aj napriek tomu je priemerná mzda stále nižšia ako v roku 2010. Oproti priemernej mzde v národnom hospodárstve je rozdiel oveľa rapídnejší – 177,27 Eur (suma priemernej mzdy za 3Q 2013 - 803,00 Eur).

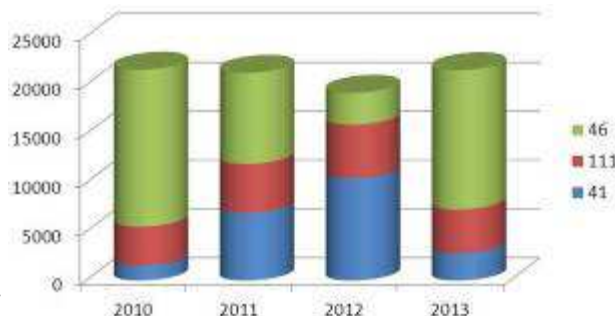

Nákup knižných jednotiek

	2010	2011	2012	2013
Knihy, časopisy (41)	1 521,07	6 946,21	10 462,94	2 961,35
Knihy (111)	4 000,00	5 000,00	5 500,00	4 500,00
Knihy, časopisy (46)	16 051,93	9 306,29	3 247,87	13 372,20
Spolu	21 573,00	21 252,50	19 210,81	20 833,55

Sumy sú uvádzané v Eur

Nákup knižných jednotiek má relatívne vyrovnaný charakter. Významnou položkou v tejto kapitole výdavkov sú prostriedky z grantových programov Ministerstva kultúry SR (zdroj 111), ktoré nám aspoň čiastočne pomáhajú vykrývať potrebu zachovania a rozširovania knižného fondu.

Príjmy podľa položiek rozpočtovej klasifikácie

Zdroj	Položka	Názov	Suma (Eur)
46	222 003	Pokuty a penále za porušenie predpisov	755,25
46	223 001	Za predaj výrobkov, tovarov a služieb	14 581,24
46	243	Z účtov finančného hospodárenia	2,18
46	200	Nedaňové príjmy	15 338,67
72	311	Granty	200,00
72	300	Granty	200,00
41	312 008	Transfery v rámci verejnej správy z rozpočtu VUC - bežné	256 849,00
41	322 001	Transfery v rámci verejnej správy z rozpočtu VUC - kapitálové	340,00
41	300	Tuzem. granty a transfery – bežné a kapitálové	257 189,00
111	312 001	Transfery v rámci verejnej správy zo štátneho rozpočtu - bežné	8 553,43
111	322 001	Transfery v rámci verejnej správy zo štátneho rozpočtu - kapitálové	5 700,00
111	300	Tuzem. granty a transfery – bežné a kapitálové	14 253,43
46	453	Zostatok prostriedkov z min. období	13 436,35
46	400	Zostatok prostriedkov z min. období	13 436,35
SPOLU			300 417,45

Výdavky podľa položiek rozpočtovej klasifikácie

Položka	Názov	Suma (Eur)
611	Tarifný plat, osobný plat, zakl. plat, funk. plat ... vrátane ich náhrad	127694,65
612 001	Osobný príplatok	12617
612 002	Ostatné príplatky okrem osobných príplatkov	5061,45
614	Odmeny	5416
610	Mzdy	150 789,10
621	Poistne do Všeobecnej zdravotnej poisťovne	6422,46
623	Poistne do ostatných zdravotných poisťovní	8267,42
625 001	Poistne do Sociálnej poisťovne na nemocenské poistenie	2109,42
625 002	Poistne do Sociálnej poisťovne na starobné zabezpečenie	21145,88
625 003	Poistne do Sociálnej poisťovne na úrazové poistenie	1208,79
625 004	Poistne do Sociálnej poisťovne na invalidné poistenie	4042,42
625 005	Poistne do Sociálnej poisťovne na poistenie v nezamestnanosti	1343,8
625 006	Poistne do Sociálnej poisťovne na garančné poistenie	376,96
625 007	Poistne do Sociálnej poisťovne na poistenie do rezervného fondu solidarity	7173,48
627	Príspevok do doplnkových dôchodkových poisťovní	1110,83
620	Poistné a príspevok do DDP	53 201,46
631 001	Cestovne náhrady - tuzemské	34,8
631 001	Cestovne náhrady - tuzemské	394,32
631 002	Cestovne náhrady - zahraničné	359,64
631	Cestovne náhrady a diéty	788,76
632 001	Energie	28329,36
632 002	Vodne, stočné	1479,41
632 003	Poštové služby a telekomunikačné služby	1464,29
632 003	Poštové služby a telekomunikačné služby	1274,3
632	Energie, voda, komunikácie	32 547,36
633 002	Výpočtová technika	609,4
633 002	Výpočtová technika	19,1
633 004	Prevádzkové stroje, prístroje, zariadenie, technika a náradie	295,02
633 004	Prevádzkové stroje, prístroje, zariadenie, technika a náradie	224,4
633 006	Všeobecný materiál	493
633 006	Všeobecný materiál	1599,32
633 006	Všeobecný materiál	2232,65
633 009	Knihy, časopisy, noviny, učebnice, učebné pomôcky a kompenzačné pomôcky	4500

633 009	Knihy, časopisy, noviny, učebnice, učebné pomôcky a kompenzačné pomôcky	2961,35
633 009	Knihy, časopisy, noviny, učebnice, učebné pomôcky a kompenzačné pomôcky	13372,20
633 016	Reprezentačné	69,4
633	Materiál	27 064,61
634 001	Palivo, mazivá, oleje, špeciálne kvapaliny	764,9
634 002	Servis, údržba, opravy a výdavky s tým spojené	92
634 002	Servis, údržba, opravy a výdavky s tým spojené	15,1
634 004	Prepravné a nájom dopravných prostriedkov	850
634 005	Karty, známky, poplatky	22,05
634	Dopravné	1 744,05
635 002	Rutinná a štandardná údržba výpočtovej techniky	7,99
635 004	Rutinná a štandardná údržba prevádzkových strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia	112,18
635 004	Rutinná a štandardná údržba prevádzkových strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia	1147,71
635 006	Rutinná a štandardná údržba budov, objektov alebo ich častí	350,2
635	Rutinná a štandardná údržba	1 618,08
636 001	Nájomné za nájom budov, objektov alebo ich častí	1356,32
636 002	Nájomné za nájom prevádzkových strojov, prístrojov, zariadení, techniky, náradia a materiálu	19,92
636	Nájomné za prenájom	1 376,24
637 001	Skolenia, kurzy, semináre, porady, konferencie, sympózia	76
637 001	Skolenia, kurzy, semináre, porady, konferencie, sympózia	60
637 004	Všeobecné služby	2675,63
637 004	Všeobecné služby	770,77
637 004	Všeobecné služby	1090,46
637 004	Všeobecné služby	200
637 005	Špeciálne služby	633,24
637 012	Poplatky a odvody	431,96
637 014	Stravovanie	8341,19
637 016	Prídely do sociálneho fondu	1669,14
637 027	Odmeny zamestnancov mimopracovného pomeru	333,52
637 035	Dane	1528,16
637	Služby	17 810,07
630	Tovary a služby	286 939,73
642 015	Transfery na nemocenské dávky	1003,04
642	Transfery	1 003,04
640	Transfery jednotlivcom a PO	1 003,04
SPOLU		287 942,77